

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra výchovy ke zdraví

**Podmínky pro provozování volnočasových aktivit (outdoor)
v Českých Budějovicích**

Bakalářská práce

Autor: Veronika Mrázková

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Výchova ke zdraví

Vedoucí práce: Mgr. Jan Schuster, Ph.D.

České Budějovice, duben 2010

University of South Bohemia in České Budějovice
Faculty of Education
Department of Health Education

**Conditions for exercise free time activities (outdoor) in České
Budějovice**

Bachelor Thesis

Author: Veronika Mrázková

Study programme: Specialization in Education

Field of Study: Health Education

Supervisor: Mgr. Jan Schuster, Ph.D.

České Budějovice, April 2010

Jméno a příjmení autora: Veronika Mrázková

Název bakalářské práce: Podmínky pro provozování volnočasových aktivit (outdoor) v Českých Budějovicích

Pracoviště: Katedra výchovy ke zdraví, Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jan Schuster, Ph.D.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2010

Abstrakt:

Tato bakalářská práce na téma Podmínky pro provozování volnočasových aktivit (outdoor) v Českých Budějovicích mapuje prostory a plochy na katastrálním území města České Budějovice, které jsou určeny pro provozování především sportovních volnočasových aktivit. V první části práce, teoretické, definuji a blíže popisuji volný čas, rekreaci, životní styl a jejich vzájemný vztah. Dále je zde vymezen sport a outdoorové aktivity, z nichž některé jsou blíže popsány. V části praktické jsou zaznamenány veškeré areály a sportoviště, spolu s dětskými hřišti a rekreačními plochami na území města České Budějovice. Každý objekt je popsán z hlediska umístění, rozlohy a vybavení. Poté jsou tyto objekty zakresleny do mapy města a graficky charakterizovány.

Klíčová slova: zdraví, volný čas, rekreace, outdoor, sportovní aktivita, sportoviště, hřiště

Name and Surname: Veronika Mrázková

Title of Bachelor Thesis: Conditions for exercise free time activities (outdoor) in České Budějovice

Department: Health Education, Faculty of Education, University of South Bohemia in České Budějovice

Supervisor: Mgr. Jan Schuster, Ph.D.

The year of presentation: 2010

Abstrakt:

This bachelor thesis on theme Conditions for exercise free time activities (outdoor) in České Budějovice describes spaces and places in České Budějovice, which are determined for doing sports activities in a free time. At the first, theoretical part of the thesis I define a free time, recreation, life style and their relation. At practically part are writes down all areas and places for sport, including children's playground and recreation places in České Budějovice. Every one of them has described placing, extent and equipment. Than are these objects drawe in the map.

Keywords: Health, Free time, Recreation, Outdoor, Sports activity, Sports facility, Playground

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci na téma Podmínky provozování volnočasových aktivit (outdoor) v Českých Budějovicích vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích, dne 5.4.2010

.....

Veronika Mrázková

Děkuji Mgr. Janu Schusterovi, PhD. za odborné vedení, cenné rady a ochotu při vypracování bakalářské práce. Dále děkuji pracovníkům magistrátu města České Budějovice, zvláště Mgr. Josefu Kropíkovi z odboru školství a tělovýchovy, za poskytnutí hodnotných podkladů k vypracování bakalářské práce.

OBSAH

1	Úvod	8
2	Teoretická část	9
2.1	Charakteristika a definice volného času	9
2.2	Charakteristika rekreace	13
2.2.1	Rekreace pohybová	15
2.2.2	Rekreace tělocvičná	15
2.3	Charakteristika životního stylu	16
2.4	Charakteristika sportu	17
2.5	Outdoorové pohybové aktivity	19
2.5.1	Chůze a pěší turistika	19
2.5.2	Jogging a běh	21
2.5.3	Cyklistika	22
2.5.4	Vodní sporty	23
2.5.5	Street sporty	24
2.5.6	Sportovní hry	25
2.5.7	Ostatní sporty	28
3	Praktická část	29
3.1	Cíl práce	29
3.2	Úkoly práce	29
3.3	Odborné otázky	29
4	Metodika	30
4.1	Charakteristika souboru	30
4.2	Použité techniky a metody šetření	30
4.3	Organizace praktického šetření	30
4.4	Použité statistické metody	31
5	Výsledky	32
5.1	Sportovní areály	32
5.2	Veřejná sportoviště	40
5.3	Dětská hřiště	43
5.4	Rekreační plochy	47
5.5	Ostatní	49
5.6	Projekty města	51
5.7	Grafické shrnutí výsledků	54
6	Diskuze	61
7	Závěr a doporučení pro praxi	63
8	Seznam použitých zdrojů	64
9	Přílohy	68

1 ÚVOD

V dnešní moderní uspěchané době je nejvíce diskutovaným problémem nedostatek jakéhokoli pohybu v každodenním životě. Ale přitom stačí jen málo – při cestě do práce i z práce vyměnit auto či autobus za kolo nebo vlastní nohy, do bytu ve třetím patře vyjít schody a vynechat výtah. I takovéto drobnosti mohou našemu zdraví, nejen tělesnému, mnoho prospět.

V současné době má každý člověk poměrně velké množství volného času a je velmi důležité vyplnit ho pokud možno smysluplnou aktivitou, aby splnila svůj smysl, tedy hlavně regenerovat fyzické i duševní síly. Z mnoha hledisek se jako nejvhodnější jeví pohybové a sportovní aktivity. Sport přeci neznamená pouze vítězství nebo prohru a netýká se jen mladých a nadaných jedinců, ale je prostředkem ke zdraví, je radostí, zábavou i dobrodružstvím, které si mohou užívat lidé jakéhokoliv pohlaví, věku, náboženství apod.

Obyvatelé měst sice často vlastní chatky v přírodě, nebo jezdí na dovolené do klidnějšího prostředí, avšak v každodenním životě jsou odkázáni na nabídky sportovních areálů a jiných volnočasových ploch, jako jsou parky a různá hřiště. Obzvláště v letních měsících, kdy slunce i v našich zeměpisných podmínkách přímo láká k trávení každé volné chvíle venku na čerstvém vzduchu, se i ve městech objevují mnohé možnosti sportovního vyžití pro jednotlivce, páry i celé rodiny.

Tato bakalářská práce si klade za úkol zmapovat možnosti a podmínky pro provozování letních outdoorových volnočasových aktivit na území města České Budějovice.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Charakteristika a definice volného času

Celková doba, která je člověku k dispozici v rámci jednoho dne i v delším časovém období, lze rozdělit na dobu pracovní, nutnou mimopracovní a volný čas. V pracovní době vykonává člověk činnost motivovanou získáváním prostředků k životu. Jedná se tedy o hlavní zaměstnání včetně přesčasů, individuální přípravy na zaměstnání nebo účast na školení. Patří sem také vedlejší zaměstnání a další zabezpečení obživy jako je např. chov užitkového domácího zvířectva. Jako nutná mimopracovní doba se označují činnosti nezbytné pro běžnou existenci člověka a činnosti, které nepřinášejí finanční odměnu, ale nejsou ani věcí svobodného výběru. Jsou to tedy aktivity sloužící k uspokojení biologických a fyziologických potřeb (spánek, jídlo, osobní hygiena, lékařská práce apod.) a další činnosti jako cesta do práce a z práce a hlavně péče o domácnost (příprava jídla, úklid atd.). V běžném denním režimu stráví jedinec průměrně 8 hodin v zaměstnání, 8 hodin spánkem, 2 hodiny jídlem a osobní hygienou a minimálně 1 hodinu v dopravních prostředcích. Ve zbylých přibližně 5 hodinách se člověk může věnovat volnočasovým aktivitám manuálním, fyzickým, aktivitám kulturně uměleckým či racionálním, společensko formálním nebo neformálním, hrám, sběratelství nebo pasivnímu odpočinku. Celkové množství času, který má člověk k dispozici, je neměnné. Měnit však lze podíl jednotlivých aktivit (SLEPIČKOVÁ, 2005).

Vývoj přinesl pro život člověka a jeho volný čas zásadní změny. Podíl času věnovaného životním potřebám se ustálil a tvoří kolem 40 %. Počet hodin práce se snížil ze 150 na 40 tisíc, tedy skoro na čtvrtinu. Podíl volného času naopak vzrostl ze 110 na 360 tisíc hodin, tedy více než třikrát. Tento vývoj byl podmíněn v jednotlivých fázích lidského života více faktory. Volný čas se stal celoživotním fenoménem, který se výrazně demokratizoval a poskytl nové možnosti svobodného rozhodování. Volný čas se stal nedílnou součástí života nejen mladých lidí v průběhu dne, týdne (dva dni souvislého volna bez školní docházky a často i práce o víkendech) i celého roku (letní a další školní prázdniny a dovolené) (HOFBAUER, 2004).

Abychom mohli čas označit za volný, musí být současně splněny 4 základní podmínky: jedinec nemá v danou chvíli žádné povinnosti vůči nikomu a ničemu,

prováděná činnost je výsledkem svobodného výběru, zároveň přináší uspokojení a v dané kultuře je považována za činnost ve volném čase. Stejná činnost tedy může pro někoho být volnočasovou záležitostí, ale pro druhého může znamenat součást pracovních povinností. Toto neplatí jen např. pro profesionální sportovce. I v rámci hraní golfu nebo squashe s obchodním partnerem se záměrem sjednání zakázky může po dojednání pracovních záležitostí přejít hra v čistě volnočasovou zábavu (SLEPIČKOVÁ, 2005).

„Volný čas lze v souhrnu definovat jako dobu, časový prostor, v němž jedinec nemá žádné povinnosti vůči sobě ani druhým lidem a v němž se pouze na základě svého vlastního svobodného rozhodnutí věnuje vybraným činnostem. Tyto činnosti ho baví, přinášejí mu radost a uspokojení a nejsou zdrojem trvalých obav či pocitů úzkosti.“ (SLEPIČKOVÁ, 2005, s.14).

Podle HOFBAUERA (2004, s.13) lze volný čas charakterizovat jako: „činnost, do níž člověk vstupuje s očekáváními, účastní se jí na základě svého svobodného rozhodnutí a která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení. Jako hlavní funkce volného času se uvádějí: odpočinek (regenerace pracovní síly), zábava (regenerace duševních sil), rozvoj osobnosti (spoluúčast na vytváření kultury)“. Volný čas je však také prostorem úskalí a nebezpečí. Umožňuje, nebo dokonce sám vyvolává nicnedělání, životní nudu nebo vysloveně nežádoucí asociální jednání (HOFBAUER, 2004).

Francouzský sociolog Joffre Dumazedier (1915 – 2002) také rozlišil tři základní úlohy volného času – instrumentální, humanizační a zábavnou. Pod pojmem instrumentální neboli nástrojová funkce se skrývá odpočinek, zotavení a reprodukce pracovní síly. Na počátku 19.století v období rozvoje kapitalismu si lidé uvědomili, že pokud má být dosaženo vysoké úrovně produktivity, je nutné zajistit pracovníkům dostatek možností osvobodit se od únavy, odstranit fyzické nebo nervové poruchy vyvolané napětím, plněním povinností a zejména výkonem práce. Práce se lépe strukturovala a organizovala, stejně tak i volný čas, který byl využíván nejen pro přípravu na plnění pracovních ale i např. branných povinností. V této době sport reprezentovalo např. německé turnérství nebo sokolské hnutí v Rakousku-Uhersku. Zábavná funkce související s kompenzací, únikem z monotónnosti práce, případně únikem do fiktivních činností imaginárního světa je sociálně psychologickým a psychologickým aspektem volného času. Radost, prožitek a zábava představují jedny

ze stěžejních znaků volného času. Humanizační funkcí se rozumí hlavně výchovné, vzdělávací a socializační vlivy volného času. Rozvoj osobnosti umožňuje širší účast na společenském dění a vyrovnanější kulturu těla i ducha. Poskytuje nové možnosti zapojení se do rekreativních, kulturních a sociálních sdružení a setkávání se s jinými jedinci, zařazování se do různých skupin, což poskytuje prostor pro socializaci, učení se normám a rolím. Spadá sem samozřejmě také možnost prevence negativních sociálních jevů jako je např. kriminalita, zneužívání drog apod. (SLEPIČKOVÁ, 2005, HODAŇ, DOHNAL, 2008).

Funkce humanizační je natolik důležitá, že je zmíněna i v dokumentu Ministerstva školství a tělovýchovy (MŠMT), který je známý pod názvem Bílá kniha. Zmiňuje, že zájmové vzdělávání ve volném čase vede účastníky k seberealizaci a sebepoznávání, objevování vlastních schopností a jejich rozvíjení. Tím se podílí na kultivaci osobnosti a vede k vytváření a utužování sociálních vztahů a vazeb. Je proto třeba nabízet co největší množství příležitostí, podnětů a lákadel v nejrozmanitějších oborech činnosti a poznávání, např. nadále podporovat a rozvíjet systém celostátních soutěží, olympiád, festivalů a přehlídek určených pro žáky základních a středních škol (MŠMT, 2001).

Zvýšenou pozornost je třeba věnovat dětem a mládeži, protože vzorce chování a jednání se u této skupiny teprve vytváří. Největší vliv, obzvláště v ranném dětství, má rodina. Členové rodiny dnes tráví mnoho času plněním povinností mimo rodinu a pro společný život zbývá v podstatě jen jejich volný čas. Je proto velmi důležité umět tuto dobu trávit vhodným způsobem a nejlépe i společně. Před každým dítětem či dospívajícím se rozprostírá široká paleta obsahově i metodicky různorodých a relativně snadno přístupných možností, z nichž si vybrat může, někdy však nedovede. Výběr volnočasových aktivit této skupiny však závisí ve velké míře na ekonomické závislosti na rodičích. Stále výraznější vliv získává také širší sociální prostředí, tedy škola, vrstevníci, různé zájmové organizace apod. Další velmi specifickou skupinou z hlediska volného času jsou lidé v postproduktivním věku. Po odchodu do důchodu se výrazně mění způsob jejich života. Najednou mají k dispozici nebývalé množství volného času a pro mnohé nastává problém, jak jej trávit, obzvláště pokud zůstanou bez partnera, který zemřel, i bez širších sociálních kontaktů. Výrazný vliv zde má také ekonomické zázemí, ale i možnosti, popř. nabídka pro trávení volného času adekvátní jejich

zdravotnímu stavu, zdatnosti a zájmům. Populace v produktivním věku je ovlivněna zejména sociálním zařazením a konkrétním obdobím života. I zde má samozřejmě vliv finanční zajištěnost a životní (ne)jistota. Mnohdy je člověk nucen volit mezi kariérou a výdělkem a dostatkem volného času a naplňování i jiných životních hodnot. Význam práce se v takovém případě přeceňuje, neúměrně se rozšiřuje pracovní doba a vlastní volný čas prakticky ruší. Důsledkem je workoholismus jako nový druh závislosti, který narušuje přirozený průběh života (potlačuje volný čas, oslabuje mezilidské vztahy a deformuje hodnotovou orientaci člověka). U lidí nezaměstnaných nastává zvláštní situace, kdy se radikálně mění poměr mezi dobou pracovní a volným časem, a opět vzniká problém smysluplného trávení. Takto vynucený nadbytek volného času vychyluje rovnováhu života, zvláště mladých lidí po ukončení školy. (HOFBAUER, 2004, SLEPIČKOVÁ, 2005).

Aktivita volného času se staly nedílnou součástí volného času všech fází lidského života od dětství a dospívání přes dospělost až po seniorský věk. Výběr těchto aktivit je podmíněn řadou subjektivních i objektivních faktorů, do nichž se promítají hodnoty uznávané a prosazované ve společnosti. Volný čas ve svém individuálním, skupinovém i společenském rozměru má význam jak pro přítomný, dnešní život dětí a mladých lidí, tak i pro jejich celoživotní perspektivu. Proto může být v současné době určité krize hodnot obzvláště obtížné najít správnou rovnováhu mezi dvěma póly orientace materiální kladoucí důraz na výkon a úspěch a orientace postmaterialistické, která směřuje ke spoluúčasti na konání ostatních, na svobodě a rovnosti a k seberealizaci. V dnešní materiálně orientované společnosti je původní a základní regenerativní funkce volného času zastiňována jinými funkcemi. K tomu přispívají hlavně masové sdělovací prostředky, obzvláště televize, které podporují trend k požitkářství (hedonismu). Konzumnost a pasivní zábava tak zatlačují do pozadí aktivity tvořivé, ke kterým je potřeba mentální či fyzické úsilí typické např. pro sport. Vývoj volného času lze chápat jako způsob trvalého odkrývání možností, kdy pozitivní vyústění volnočasové aktivity není nikdy předem dáno, ale případný úspěch může významně přispět k rozvoji osobnosti (HOFBAUER, 2004, SLEPIČKOVÁ, 2005).

Tabulka 1. Dosavadní a předpokládaný vývoj času života dle H.W.Opaschowskiho (zdroj: HOFRBAUER, 2004)

Celkový čas života	dříve (kolem roku 1800)	včera (80.léta 20.století)	dnes (90.léta 20.století)	zítra (kolem roku 2010)	poměr mezi roky 1800 a 2010)
roků	50,2	69,6	76,5	78,8	1,57
= dní	16333	25417	27917	28750	1,57
= hodin	440 tisíc	610 tisíc	670 tisíc	690 tisíc	1,57
= %	100 %	100 %	100 %	100 %	
z toho čas v hodinách					
biologické potřeby	188 tisíc	255 tisíc	270 tisíc	290 tisíc	1,61
	= 41 %	= 42 %	= 40 %	= 42 %	1,02
práce, povolání	150 tisíc	75 tisíc	60 tisíc	40 tisíc	0,27
	= 34 %	= 12 %	= 9 %	= 6 %	0,18
čas k dispozici	110 tisíc	280 tisíc	340 tisíc	360 tisíc	3,27
	= 25 %	= 46 %	= 51 %	= 52 %	2,08

2.2 Charakteristika rekreace

Rekreace je nedílnou a nutnou součástí lidského individuálního i společenského života. Pojem je odvozen z latinského slova „recreate“. Předpona „re-“ znamená znovu, opakování, opětovné vytvoření a základ slova „create“ značí tvořit, vyrábět. Spojení má tedy význam obnovit, znovu vytvořit. Tento proces má aktivní charakter, tzn. že obnovování je realizováno vlastním úsilím a vylučuje jakoukoliv pasivitu. Rekreace však nemusí znamenat pouhé dosažení předcházejícího stavu, ale pokud možno i jeho zlepšení. Rekreace je všeobecně spojována s dobou mimo práci, tedy s volným časem. Avšak v dnešní době lze za rekreaci považovat i různé druhy pracovních přestávek, přerušování práce jinou činností či využívání odpočinkových zařízení v pracovním prostoru. Každý jedinec dává přednost určitému způsobu a formě rekreace. Rozhoduje se tak pod vlivem kulturních tradic, výchovy, prostředí, ve kterém žije, i pod vlivem aktuální situace, ve které se nachází (SLEPIČKOVÁ, 2005, HODANĚ, DOHNAL, 2008).

Rekreace musí vykazovat 4 určité znaky. Prvním znakem je určitý druh akce, dění, činnosti jako protiklad klidu a pasivního odpočinku. Tato činnost může mít charakter tělesný, mentální či emocionální. Lze sem tedy zařadit celou škálu činností od

velmi intenzivních, např. rufting na horských řekách, až po fyzicky nenáročné, např. četba nebo poslech hudby. Vždy však musí vést k odpočinku, regeneraci a znovunabytí sil. Svoboda a dobrovolnost je druhý ze znaků rekreace, což vychází z faktu, že je konána zvláště při volnočasových aktivitách. Tato nezávislost není však absolutní, protože je podmíněna subjektivně individuálními faktory (věk, pohlaví, zdravotní stav, hodnotový systém, atd.) a objektivně např. možnostmi výběru, které jsou dány podmínkami časovými, místními i finančními. Dalším znakem je různorodost rekreace. To znamená, že stejně jako se lidé liší ve svých potřebách, zájmech či motivaci, liší se i formy rekreace. Každý jedinec ovládá jiné dovednosti, znalosti a zkušenosti a pohybuje se na jiné úrovni. „Člověk rád dělá to, co umí, a vyhýbá se takovým činnostem, které mu činí obtíže. Jindy ho naopak malá či nedostatečná znalost či dovednost provokují k tomu, aby si danou rekreační činnost zvolil a vykonával.“ (SLEPIČKOVÁ, 2005, s.34). Posledním znakem rekreace je rozvoj lidské osobnosti, který by neměl chybět v psychické, fyzické a emocionální sféře. Při šíři lidských potřeb a zájmů, které jsou silně podmíněné sociálním prostředím, však nemusejí být přínosy činnosti volného času vždy pozitivní. V takových případech se hovoří o tzv. pseudorekreaci, která sice může splňovat první tři znaky rekreace, ale neobsahuje právě rozvoj osobnosti společensky žádoucím nebo alespoň přijatelným způsobem. Příkladem vyloženě negativního způsobu potřeby vybití přebytečnou energii je např. vandalismus (SLEPIČKOVÁ, 2005).

Ve výsledku lze tedy „rekreaci charakterizovat jako tělesnou a duševní činnost, jíž se lidé věnují ve svém volném čase pro radost, osvěžení, posílení a odpočinek. Tato činnost závisí jak na samotném jedinci, tak na společenském prostředí, v němž se uskutečňuje.“ (SLEPIČKOVÁ, 2005, s.35).

Všechny nároky kladené na rekreaci v plném rozsahu může splnit pouze rekreace každodenní, která je realizována převážně v městském (obecním) či nanejvýš příměstském prostředí. Určitý doplněk představuje rekreace víkendová, která bývá přesunuta alespoň do příměstského, ale většinou do vzdálenějšího přírodního prostředí. Znamená tak změnu zaměřenosti i prostředí. Pokud člověk nerespektuje vazbu mezi každodenní a víkendovou rekreací, a zároveň se snaží o co nejintenzivnější využití víkendových „rekreačních“ aktivit, může však dojít k opačnému efektu. Nárazově zatížený, nepřipravený organismus pak neprochází procesem regenerace či rekondice,

ale je neúměrně vyčerpáván. Při nerespektování této vazby může dojít k ještě většímu nebezpečí tohoto jevu v procesu realizace rekreace dlouhodobé. Krátkodobý, střednědobý i dlouhodobý rekreační proces člověka „vytrhává“ z jeho ustálených činností, vztahů, návyků apod. (HODAŇ, DOHNAL, 2008).

2.2.1 **Rekreace pohybová**

Od konce 60. let minulého století začalo používat slovní spojení pohybová rekreace nebo rekreace pohybem. Původně se vedle stavěly čtyři samostatné formy tělesných aktivit, a to tělesná výchova, sport, turistika a pohybová rekreace. V posledních 40ti letech se začaly stírat původní ostré hranice mezi jmenovanými formami a vše bylo shrnuto pod název tělesná kultura (SLEPIČKOVÁ, 2005).

Pohybová rekreace je odvozena z pohybu v obecném smyslu, tedy pohybu životně nutného, pracovního, zájmového, lokomoce atd. Je tedy zaměřena na jakoukoliv fyzickou, pohybovou činnost člověka, jejímž důsledkem jsou prožitky a žádoucí změny v oblasti fyzické, psychické i sociální. Je nejvšestrannější, protože může do určité míry pokrývat i ty oblasti, které jsou typické pro ostatní druhy rekreace, zatímco ony se fyzické stránky člověka nedotýkají. Patří sem tedy například chalupaření, zahrádkaření, chovatelství apod., ale i vycházky. Tyto „rekreační“ činnosti jsou (vyjma několika výjimek) zaměřeny mimo člověka, často jsou fakticky pokračováním běžné životní činnosti, či dokonce práce. Jen nejsou zatíženy společensky vnímanou povinností, ale „pouze“ povinností vnitřně přijatou. Člověk tak není jejich objektem, ale subjektem. Jejich význam je hlavně psychický a často i sociální (HODAŇ, DOHNAL, 2008).

V dnešní době se pohybová rekreace kryje z velké části se sportem provozovaným ve volném čase (SLEPIČKOVÁ, 2005).

2.2.2 **Rekreace tělocvičná**

Tělocvičná rekreace je souhrn všech skutečně realizovaných tělesných cvičení. Tato tělesná cvičení jsou zaměřena na rozvoj základních osobnostních možností, které podmiňují nejen uspokojování potřeb spojených s životem obecně, ale i potřeb spojených se specifícností přijatých sociální rolí. Dále působí preventivně jako kompenzace negativních vlivů, jež vyplývají z převažující jednostrannosti zatížení

a regenerují životem a prací vyčerpaný organismus. Zároveň udržují potřebnou zdatnost rekondicí i rehabilitací (HODAŇ, DOHNAL, 2008).

Tělocvičnou rekreaci tedy můžeme považovat za specifický druh tělocvičné aktivity, v jehož zaměřenosti na člověka dominuje rozvojový, regenerační a rekondiční charakter činnosti, prováděný zájmově ve volném čase a působící na zdokonalování člověka tím, že prostřednictvím záměrně volených tělesných cvičení, diferenciovaných podle individuálních zájmů a potřeb (věk, zdraví, profese...), zvyšuje jeho fyzickou, psychickou a sociální úroveň, regeneruje pracovní a životní sílu a kompenzuje negativní vlivy pracovního a životního procesu i současné civilizace. Vzhledem ke svému charakteru má vysloveně prožitkový charakter. Jako jedna z významných složek rekreace spoluvytváří všestranné předpoklady pro tvorbu člověka, prožívání života a optimalizaci životního stylu (HODAŇ, DOHNAL, 2008, s.36).

Tělocvičná rekreace probíhá v různých specifických prostorách a oblastech, ve kterých se mění obsah rekreace související s širší možné nabídky (HODAŇ, DOHNAL, 2008).

2.3 Charakteristika životního stylu

Pojmem „životní styl“ je nazýván způsob, jak se člověk vyjadřuje a chová, jak se aktivně chápe svých úkolů v životě a jak se začleňuje do společenského dění. Projevuje se v něm i zaměření člověka na různé osobní i společenské cíle, o jejichž dosažení usiluje, i jeho celkový životní projekt vývoje sebe samého, své rodiny a skupin, do nichž je zapojen (HODAŇ, DOHNAL, 2008).

Životním stylu odpovídají i postoje a názory, které však mohou být v rozporu s chováním člověka, do něhož se promítá vnitřní motivace a hodnotová orientace. Příkladem může být kuřák, který ví, že kouření škodí zdraví, přesto s tímto zlovykem nepřestane (SLEPIČKOVÁ, 2005).

Životní styl má zcela individuální charakter. Více či méně se blíží životnímu způsobu skupiny, jejíž je jednotlivec součástí, přesto je vyjádřen konkrétní odchylkou individua od skupinové „normy“. Vytváří se postupně, dlouhodobě, neuvědoměle a spontánně v průběhu života a formuje se vlivem výchovy, sociálního prostředí,

ekonomických podmínek, kulturních zvyklostí a mnohých dalších faktorů. Ve své základní podobě je tak výsledkem vztahu realizovaných sociálních rolí a prostředí, ve kterém člověk žije. Významný vliv mají samozřejmě i vrozené předpoklady a vlastnosti člověka. Každému období společenského vývoje odpovídá určitý charakter životního stylu, protože s časem se mění potřeby člověka a okolní prostředí se mění také (SLEPIČKOVÁ, 2005, HODAŇ, DOHNAL, 2008).

Životní styl lze tedy definovat jako: „...paletu prakticky všech lidských aktivit od myšlení, přes chování až po jednání a to takových, které zaujímají v životě trvalejší místo, většinou se opakují, jsou typické a předvídatelné. Nejčastěji se posuzuje podle názorů, postojů a chování“ (SLEPIČKOVÁ, 2005, s. 41).

2.4 Charakteristika sportu

Sport jak jej chápeme dnes se začal utvářet v Anglii až na konci 18. a počátkem 19. století. Slovo sport se začalo užívat pro pohybové hry a soutěživá tělesná cvičení, kterými byl vyplněn volný čas mladého anglického gentlemana. V prostředí středních a vysokých škol získávaly lidové hry, zábavy a šlechtická tělesná cvičení nové podoby. Na těchto školách se pěstoval tzv. gentlemanský sport, který se později stal základem sportu amatérského. Charakteristický je především ideál fair play, tedy rovné podmínky pro všechny zúčastněné. Opakem byl tzv. patronátní sport, který vznikl v průběhu 17. a 18. století, kdy si šlechtici najímali zápasníky, běžce, žokeje, boxery, veslaře a další závodníky. Aristokratická společnost pořádala pro tyto najaté a placené sportovce soutěže, při nichž pak mohla sázet na vítěze. Je přirozené, že toto pojetí přešlo ke vzniku profesionálního sportu. Sport si tak postupně získával své místo i mezi dalšími společenskými vrstvami, avšak s trochu odlišným významem. Pro profesionální sportovce a další lidi, kteří zajišťovali zázemí poutí a jiných událostí byl zdrojem získávání prostředků k životu, pro diváky byl zábavou a prostředkem uvolnění při lidových slavnostech. Vyvinulo se tak celé nové hospodářské odvětví, dnes zvané průmysl volného času (SLEPIČKOVÁ, 2005, JANSÁ, DOVADIL A KOL., 2007).

Z Anglie se sport samozřejmě šířil do jiných zemí světa. Ty většinou přijímaly anglickou sportovní terminologii i systém organizace. Vedle klasických anglických sportů se začaly využívat i místní tradiční lidové hry, zábavy a dovednosti (např.

bruslení či lyžování), ze kterých vznikala nová sportovní odvětví se svými národními sportovními svazy (JANSA, DOVADIL A KOL., 2007).

Po první světové válce došlo k institucionalizaci, tedy velkému rozmachu sportovních klubů a organizací na národní i mezinárodní úrovni, k vytvoření systémů pravidelných soutěží. O svoji existenci však stále musí soupeřit s tradičním tělovýchovným systémem a udržuje si spíše rekreační charakter. Teprve po druhé světové válce se nejen ve sportu uplatňuje prvek výkonu a soutěživosti, nejlépe společně s jeho ekonomickým oceněním. V této době představují tolik potřebný impuls pro rychlou obnovu společnosti a hospodářství zničených válkou. Sport se stal také polem soupeření v té době dvou nejsilnějších politických systémů, západního kapitalistického a východního socialistického. Ve sportu zaměřeném na výkon a tvrdém konkurenčním boji nacházejí své místo už jen jedinci talentovaní s vysokou výkonovou motivací, fyzicky a psychicky silní a odolní a ochotní podstoupit tvrdý trénink. Většina běžné populace k tomuto nemá potřebné předpoklady nebo nemá zájem věnovat se sportu na vysoké výkonnostní úrovni a podřídit mu plně svůj život. Od počátku 60. let se začaly viditelně projevovat negativní dopady civilizační pohybu. Nedostatek pohybu měl za následek nízkou úroveň tělesné zdatnosti obyvatelstva a nárůst civilizačních onemocnění. Ukázalo se tedy jako nezbytné, zabývat se otázkou adekvátní nápravy špatného celkového zdravotního stavu obyvatel. Vhodným prostorem se stal narůstající prostor volného času. Prvním hnutím usilujícím o zapojení co největšího počtu lidí do tělesných aktivit na podporu a rozvoj jejich zdatnosti a zdraví se stává v 60. letech ve Spojených státech amerických hnutí Fitness. V 70. letech se začal prosazovat tento trend i v Evropě pod názvem Trim a fitness, v Československu pojmenovaný Pohybem ke zdraví. Sport tak opět začal získávat zpět i svůj původní širší smysl. Byla potřeba změnit pohled na sport a jeho pojetí. Výkon již nebyl hlavním a jediným cílem. Lidé v něm začali hledat zábavu, přátelské kontakty s ostatními lidmi a řadu dalších osobních hodnot. Možnost účastnit se nejrůznějších soutěží pořádaných bez podmínky pravidelnosti nabídl tzv. masový sport i neregistrovaných a příležitostných zájemců o sport. Lidé si začali vymýšlet nové „sportovní aktivity“, zpočátku pro zábavu nebo z recese. Postupem času se v mnohých těchto aktivitách začne opět prosazovat výkonnostní prvek, který vede k vytvoření systému pravidel a soutěží (SLEPIČKOVÁ, 2005).

V současnosti jsou všeobecně ve světě používají dva přístupy k pojetí sportu. První považuje za základní znaky sportu hru, výkon a soutěž. Toto pojetí je typické hlavně pro Severní Ameriku a profesionální sport. Druhý přístup chápe sport mnohem širěji, v souladu s původním významem přisouzeným před více než 160 lety v Anglii. Již samotný latinský základ „disportare“ znamená rozptylovat se, bavit. Tento základ se promítá i do anglických a francouzských výrazů, které mají obdobný význam. Tato široká koncepce významu slova sport je stále více akceptováno v celém světě, nejen v Evropě. V roce 1992 byla přijata zástupci evropských zemí tzv. Evropská charta sportu, která definuje sport takto: „Sportem se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoliv si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné a psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.“ (SLEPIČKOVÁ, 2005, s.28).

2.5 Outdoorové pohybové aktivity

Na sympoziu s názvem „Outdoor Sports Education“, které se konalo ve dnech 18.-21. listopadu 2004 v Hrubé Skále byl pojem „outdoor sports“ (sporty v přírodě) definován jako „aktivity v přírodě, které svým založením nabádají k **nesoutěživosti, ve kterých člověk využívá k lokomoci svou vlastní sílu a dále jako aktivity, které nevyžadují speciální zásahy do přírody.**“ (KUBALA, 2004, on-line). Proto se do těchto sportů nezařazují motorové sporty, ale také sporty jako sjezdové lyžování. Outdooroví sportovci tedy přírodu pouze „nevyužívají“, ale kladou velký důraz na environmentální aspekty a prožívání přírody. Aktivity nejsou zaměřené na výkon a soutěžení (KUBALA, 2004, on-line).

Doslovným překladem pojmu Outdoor je „dobrodružství za dveřmi“ a nejčastěji je chápáno jako spojení člověk-pohyb-příroda (MIKOŠKA, 2006). V nejširším pojetí smyslu slova outdoor, tedy doslovně venkovní, pod širým nebem, můžeme pojmut veškeré pohybové aktivity konané na volném prostranství.

2.5.1 Chůze a pěší turistika

Chůze je přirozený pohyb člověka vpřed, který je již od prvních krůčků cestou k nezávislosti. Pomalou chůzí člověk jde při procházkách, kdy si chce pouze užít pobyt na čerstvém vzduchu a kochat se přírodou. Rychlejší dynamická chůze je však vhodnou

vytrvalostní sportovní aktivitou, která zlepšuje tělesnou kondici, shazuje kila, prodlužuje délku života a působí jako prevence řady civilizačních onemocnění. Základní charakteristikou chůze je fakt, že jedna noha je stále ve styku se zemí. Tím jsou šetřeny klouby dolních končetin, protože síla dopadu není tak intenzivní jako u běhu. Jedinou potřebnou počáteční investicí je kvalitní obuv. Chodit je možné téměř kdekoliv, nejideálnějšími jsou však pevné stezky nebo měkké pružné lesní pěšiny s rovinným terénem. Méně vhodné jsou štěrkové nebo pískové cesty, protože narušují rychlost i rytmus chůze. Na asfaltových cestách sice cesta ubíhá poměrně rychle, ale tvrdý povrch zatěžuje páteř, vazy a klouby (RÜDIGER, 2002, SOVOVÁ, ZAPLETALOVÁ, CIPRYANOVÁ, 2008).

V poslední době jsou i u nás čím dál častěji vidět chodci s holemi. Zemí původu této varianty, tzv. nordic walking (severská chůze), je Finsko, kde byly první speciální hole vyrobeny roku 1997. Primárně sloužila tato pohybová aktivita jako letní trénink běžců na lyžích. Na rozdíl od klasické chůze je přibližně o 22 % více energeticky náročnější, o 16 % zvyšuje tepovou frekvenci a zapojuje 90 % svalů celého těla. Kromě vlivu na zvyšování fyzické kondice a snižování tělesné hmotnosti jako u normální chůze, zlepšuje nordic walking držení těla a ulevuje bolestem zad. (SOVOVÁ, ZAPLETALOVÁ, CIPRYANOVÁ, 2008).

Při pěší turistice je chůze základní pohybovou činností. Velikou předností pěší turistiky jsou neobyčejně široké možnosti dávkování intenzity a doby tělesného výkonu. Díky tomu lze velmi dobře přizpůsobit a využívat i terapeuticky při různém oslabení či postižení. V České republice existuje velmi kvalitní značení turistických tras, o které se stará Klub českých turistů. Ten byl založen v roce 1888 skupinou vlastenců kolem Vojty Náprstka. Od počátku velice rychle rostla síť turistických ubytoven, vznikla hustá síť značených cest a řada předních osobností země si považovala za čest, že mohla být jeho členy. Dnes KČT sdružuje téměř 40000 turistů po celém Česku. (BUCHBERGER, FRÜHBAUER, KVAPILÍK, 1997, KČT, 2009, on-line).

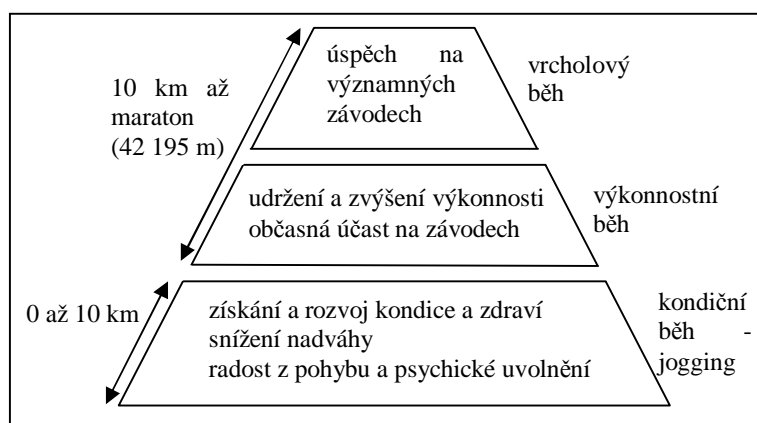
Jako určitou formu turistiky lze označit také hru geocaching [anglicky džiokešin, česky geokešink], která spočívá v použití navigačního systému GPS při hledání ukrytého objektu zvaného cache [česky keš], o němž jsou známy pouze jeho geografické souřadnice. Tato hra vznikla v roce 2000 v USA na základě odstranění umělé odchylky přidávané do signálu GPS. Tím se přesnost tohoto původně vojenského

navigačního systému 2.května 2000 zlepšila pro běžné civilní občany z desítek až stovek na několik metrů. Hned 3.května 2000 byla umístěna první cache, samozřejmě v USA. V České republice byla první dosud aktivní cache umístěna 1.června 2001. Ke dni 31.srpna 2009 bylo na našem území evidováno již 15 707 cachí. (GeoWiki, 2009, on-line)

2.5.2 Jogging a běh

Pro laickou veřejnost znamenají pojmy jogging a běh to samé. Přesto lze říci, že každý označuje jiný typ běhání (TVRZNÍK, SOUMAR, 1999).

Obrázek 1. Běžecská pyramida (zdroj: TVRZNÍK, SOUMAR, 1999)

Původní význam anglického slova jogging je střídání pomalého běhu (klusy) s chůzí. Postupem času však u nás tento pojem natolik zdomácněl, že se stal synonymem pro souvislý rekreační neboli kondiční běh. Nejde zde o výkonnostní ambice a získávání medailí, ale o snahu získat kondici a zdraví, o radost z pohybu a psychické uvolnění. Dalším stupínkem na pomyslné běžecské pyramidě je výkonnostní běh. Stále jde o pozitivní vliv běhu na zdraví a zlepšení kondice a o radost a dobré pocity z běhání, přesto je již hlavním cílem zvyšování sportovní výkonnosti. Tedy hlavní motivací je lepší výsledný čas či uběhnutá vzdálenost. Jen zcela zdraví sportovci se pak mohou věnovat vrcholovému běhu, jehož cílem je uspět na závodech republikové nebo dokonce mezinárodní úrovně (TVRZNÍK, SOUMAR, 1999).

Nejdůležitější součástí běžecského vybavení je samozřejmě vhodná obuv, které dnes existují nejrůznější typy určené pro běh na různých površích, pro různé pohlaví i věkové skupiny. Nejideálnější prostředí pro běh je pravděpodobně příroda. Běhání na trávě, v lese, na lesních a polních cestách, v okolí vodních ploch přináší kromě

fyziologického přínosu i velice výrazný psychoregenerační účinek. Ve městech se často běžec setkává i v parcích s velmi tvrdým povrchem, tedy asfaltovým nebo betonovým (TVRZNÍK, SOUMAR, 1999).

2.5.3 Cyklistika

Kolo, neboli bicykl, či dříve také velocipéd má za sebou historii dlouhou mnoho desítek let, během nichž samozřejmě prošlo vývojem zlepšujícím jízdní vlastnosti a ovladatelnost. V současné době je kolo nejen dopravním prostředkem, nebo sportovní disciplínou, ale také výborným zdrojem zábavy a prostředkem rekreačního sportování. Člověk, který dnes neumí jezdit na kole, je velkou výjimkou. Pro děti je jízda na kole nejen velkou zábavou, ale také určitým impulsem k mnohostrannému rozvoji a zlepšování motorických i duševních schopností. Procvičují se v koordinaci, rozvíjejí cit pro rovnováhu, bystří svoji pozornost (PEHLE & TEAM, 2008, LANDA, LIŠKOVÁ, 2004).

Obrovskou výhodou cyklistiky je fakt, že je to snad jediný sport, který nám umožňuje konat pohyb vsedě a k pohybu využívat vlastní síly. Navíc je to tělesný pohyb mírné intenzity, který neúměrně nezatěžuje klouby, protože 70 – 80 % váhy těla nese sedlo a je tak možné jej konat relativně dlouhou dobu (LANDA, LIŠKOVÁ, 2004, PEHLE & TEAM, 2008).

Pro běžného uživatele bývá nákup kola jednorázovou investicí. Existují tři základní typy cyklistických kol – silniční (lehčí rám, úzká kola, posunutý sed), horské (masivnější rám, široká kola s hlubokým vzorkem) a crossové (popř. krosové), které je jakýmsi kompromisem předchozích dvou typů. Je to kolo univerzální, které umožňuje lehký pohyb na silnici a nebrání se ani terénu, a pro cykloturistiku tak nejvhodnější. (LANDA, LIŠKOVÁ, 2004). Samozřejmě bychom při nákupu neměli zapomínat ani na bezpečnost a kromě povinné výbavy, bez které ani cyklista na silnici nesmí, koupit i kvalitní cyklistickou přilbu, popř. i další ochranné pomůcky.

Samostatnou kapitolou je BMX sport, ke kterému je třeba speciální kolo, které se již na první pohled velmi liší od klasického jízdního kola. Používá se v disciplínách jako je tzv. race, což jsou závody na krátkých hrbolatých tratích (odtud je i odvozena zkratka BMX - Bicycle-Motocross), nebo tzv. freestyle, kde nejde o rychlost, ale o předvádění triků (PEHLE & TEAM, 2008).

2.5.4 Vodní sporty

„Plavání je (lokomoční) pohyb těla ve vodě, při němž člověk využívá zvláštnosti prostředí a účelně se pohybuje v žádoucím směru – plave.“ (GIEHRL, HAHN, 2000, s.6). V našich zeměpisných podmínkách je plavání a koupání v přírodě omezeno pouze na letní měsíce. Od r.1914 začaly vznikat první kryté lázně s ohřívanou vodou. Dnes existuje v celé republice kolem 150 krytých plaveckých zařízení, kde nejčastěji probíhá výuka plavání. Rozvoj koupališť a veřejných plováren u nás zatím bohužel na takové úrovni není (GIEHRL, HAHN, 2000).

S přibývajícím věkem a klesající výkonností může každý využít kladného zdravotního účinku plavání na lidský oběhový systém. Správný plavec by měl být schopen plavat vytrvale několika plaveckými způsoby se správnou technikou pohybu. Zvláště uvolňujícím a odpočinkovým způsobem plavání je znak. Styl prsa uvolňuje teprve při výdechu do vody, správném splývání a natahování se. Při kraulu se střídá napětí a uvolnění při střídavém nasazování horních a dolních končetin. Pokud plavec často procvičuje všechny plavecké způsoby, zapojuje větší počet svalových skupin (GIEHRL, HAHN, 2000).

Vodní turistika je v České republice velmi oblíbenou činností o čemž svědčí skutečnost, že v letních měsících se některé české řeky či jejich úseky mění téměř v dálnice (JANČAR, 2004).

Již za první republiky vodáctví dosáhlo velmi rychle široké popularity, a to jak ve sportovních formách (závodní kanoistice), tak v rekreačních formách. Rekreační plavba se rychle rozšířila po celé zemi, vyvinula se technika pádlování, technika stavby lodí i materiály, které umožnily výrobu stále lehčích a pevnějších plavidel. Ve druhé polovině 20. století představovalo sjíždění řek jistou formu úniku do přírody, kde v rámci vodácké komunity vznikaly jiné, upřímnější vztahy, než jaké panovaly ve společnosti obecně. Po roce 1989 vzniklo mnoho půjčoven, nových tábořišť, zvláště na atraktivních řekách, vodáci mají možnost pořídit si špičkové vybavení. Prostor pro rekreační splutí se najde téměř všude. První nadšenci vyplouvají již v březnu a řeky se „zamykají“ na konci října (JANČAR, 2004).

Rybaření je staré jako lidstvo samo, protože původně zabezpečovalo přežití člověka. Postupem času, kdy už lov ryb nebyl pouze nutností, začal se vyvíjet rekreační a sportovní rybolov (GÖLLNER, 2001).

Zájemce o legální lov ryb a tedy o členství v Českém rybářském svazu (dále ČRS) a musí nejprve navštívit místní organizaci ČRS a podat přihlášku za člena. Poté absolvuje test na přezkoušení uchazečů pro získání kvalifikace pro vydání prvního rybářského lístku a přijetí za člena ČRS, který se skládá ze základních znalostí z oblasti rybářství, biologie ryb a právních předpisů upravujících lov ryb. Pokud test absolvuje úspěšně, vydá mu místní organizace osvědčení o získání kvalifikace pro vydání prvního rybářského lístku. Na jeho základě příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá, po vyplnění žádosti a zaplacení správního poplatku, rybářský lístek. Dalším dokumentem je členská legitimace, při jejímž vydání zaplatí žadatel zápisné a členský příspěvek. Při místních organizacích existují velmi často kroužky mládeže, které vedou proškolení vedoucí. Poté si již může žadatel v kanceláři místní organizace koupit povolenku k lovu ryb a s potřebným vybavením vyrazit k vodě (ČRS MO1 ČB, 2008, on-line).

Rekreační rybaření je skvělou regenerací, ke které tíhne mnoho městských lidí. Sportovní rybářství zahrnuje také soutěže od místních po mezinárodní. Soutěží se v rybolovné technice, která vychází z potřeby rybáře zasáhnout cíl nebo dohodit nejdále, a v lovu ryb udicí (LRU), který se dělí na 4 podkategorie a to LRU na umělou mušku, na plavanou, položenou a přívlačí (Wikipedia, 2007, on-line).

2.5.5 Street sporty

In-line skating neboli jízda na (jednořadých) kolečkových bruslích je sportovním trendem devadesátých let 20.století. Existuje množství variací od jednoduchého bruslení až po akrobacii ve volném stylu a kolektivní druhy sportu jako hokej. Brusle jsou také alternativním dopravním prostředkem ve městech ucpaných automobily (HARJUNG, ATHANASIADIS, 1996).

Bruslaři se stali novými účastníky dopravy, s kterými se při projektování měst nepočítalo. V naší republice jsou bruslaři vymezeni na chodnících do pruhů pro cyklisty a na cyklostezky obecně. Bruslařských stezek je zde zatím velmi málo (HARJUNG, ATHANASIADIS, 1996).

Skateboarding pro mnohé není pouze sportem, ale dokonce životním stylem. K tomu, aby mohl člověk skateboardingu provozovat, mu postačí skateboardové prkno a třeba část ulice, parkoviště, náměstí nebo hladký chodník v parku, pokud není po ruce skatepark. Skateparks neboli skateboardové parky jsou jakási hřiště pro skateboardingu, kde si jezdci mohou zkusit a učit se triky na různých překážkách. Při jízdě v jakémkoliv terénu je třeba myslet i na bezpečnost. Nejen začátečníci by měli myslet na ochranné vybavení, tedy chrániče kolen, loktů a zápěstí a zejména přilbu. Dle statistik se 80 % zachycených zranění při skateboardingu řadí k tzv. jednoduchým - modřinám, podvrtnutím, naraženinám a odřeninám. Ale ani profesionálům se úraz někdy nevyhne (DOREN, PRAMANN, 1994, KARAS, KUČERA, 2004).

2.5.6 Sportovní hry

Hry dvou soupeřících stran se společným předmětem najdeme v podstatě v každé starověké civilizaci. Tyto hry měly funkci nejen zábavnou, ale byly zároveň prostředkem výchovy či léčby a někdy i plnily kultovní či náboženské úkoly. Sportovní hry jsou vyhraněnou skupinou sportovních disciplín. Jednotkou jakékoliv soutěže ve sportovních hrách je utkání dvou soupeřů (jednotlivci, dvojice nebo vícečlenná družstva), kteří soupeří o společný předmět, v jednotném prostoru a čase dle institucionálně schválených pravidel. Předmět soupeření je téměř vždy jen jeden (míč, opeřený míček, touš, disk, kruh atd.), výjimečně mohou být ve hře současně dva společné předměty (např. ringo). Z hledisek prostorových, časových, materiálních, personálních i obsahových jsou sportovní hry definovány pravidly, což jsou v určitém smyslu zákony a předpisy (TÁBORSKÝ, 2004).

Basketbal neboli košíková je sportovní hra brankového typu, kde cílem pětičlenných družstev je vhodit míč do soupeřova koše a zároveň zabránit vhození míče do vlastního koše. Obdélníkové hřiště měří 28 x 15 metrů. Utkání se hraje 4x 10 minut. Vítězí družstvo, které v průběhu utkání získá větší počet bodů. Body (jeden, dva nebo tři) jsou udělovány podle vzdálenosti střelce od koše za míč, jenž padne do koše shora. V basketbalu povoleno ovládat míč pouze rukama. V utkání figurují dva až tři rozhodčí, z nichž jeden je označen jako první. Všichni však mají stejné pravomoci (TÁBORSKÝ, 2004).

Varietou basketbalu je i tzv. streetball, tedy hra tři proti třem na jediný koš na polovině basketbalového hřiště. Většinou se hraje ve venkovním prostředí (TÁBORSKÝ, 2004).

Volejbal neboli odbíjení je sportovní hra síťového typu, při které se dvě šestičlenná družstva, každé na své oddělené polovině hřiště, odbíjejí míč přes síť do soupeřova pole tak, aby nemohl být vrácen. Hrací plocha zahrnuje vlastní hřiště o rozměrech 18 x 9 m a volnou zónu, která musí být pravoúhlá a symetrická. Podélně je hřiště rozděleno střední čarou, nad kterou visí síť. Hrací doba není určena časově, ale ziskem stanoveného počtu bodů a setů. Set vyhrává družstvo, které jako první získá 25 bodů s rozdílem nejméně dvou bodů na soupeře. V utkání vítězí družstvo, které vyhraje tři sety. Sbor rozhodčích se skládá z prvního a druhého rozhodčího, zapisovatele (popř. i jeho asistenta) a ze dvou (popř. čtyř) čárových rozhodčích (TÁBORSKÝ, 2004).

Plážový volejbal čili beach volejbal je odbíjená dvoučlenných družstev na pískovém hřišti, které má rozměry 16 x 8 m. Pravidla hry jsou stejná jako u klasického volejbalu. Utkání se hraje na dva vítězné sety (TÁBORSKÝ, 2004).

Fotbal je asi nejznámější a nejoblíbenější hra brankového typu. Na poměrně velké hrací ploše se dva jedenáctičlenné týmy snaží v určeném čase vstřelit soupeřovi co nejvíce gólů a zároveň jich co nejméně obdržet. Vítězí družstvo, jenž dokáže vstřelit více gólů. Míč je ovládán převážně nohama, ale v určitých situacích je výhodnější použít hru hlavou nebo tělem. Ruce může používat pouze brankář ve svém pokutovém území nebo hráč v poli při vhazování. Utkání o délce 2x 45 minut hrubého času řídí jeden hlavní rozhodčí, kterému pomáhají dva asistenti. Může být delegován i čtvrtý rozhodčí (TÁBORSKÝ, 2004).

Nohejbal je další hrou síťového typu. Jednotlivci nebo dvojčlenná i trojčlenná družstva se snaží dostat míč přes síť do soupeřova pole dovořeným způsobem bez použití paží tak, aby ho soupeř nebyl schopen vrátit. Hřiště pro trojice má rozměry 18 x 8,23 m, pro dvojice a jednotlivce pouze 12,8 x 8,23 m. Utkání ukončuje určený počet vítězných setů po 10 bodech, nikoliv čas. Hráči se smí dotknout míče kteroukoli

částí těla vyjma paží (od ramene po prsty). Na každé utkání dohlíží dva rozhodčí (TÁBORSKÝ, 2004).

Klasickou sportovní hrou síťového typu s pomůckami je tenis. Cílem každé ze soupeřících stran je dopravit úderem rakety plstěný míček přes středovou síť na soupeřovu polovinu tak, aby ho protihráč nebyl schopen vrátit zpět. Hrají proti sobě jednotlivci (tzv. dvouhry či singly) nebo dvojice (tzv. čtyřhry nebo debly). Obdélníkové hřiště pro dvouhry má rozměry 23,77 x 8,23 m, pro čtyřhry je o 1,37 m širší. Celé hrací pole rozděluje na stejné poloviny síť. Povrchy tenisového hřiště se rozdělují podle odskoku míčku na rychlé (travnaté, dřevěné a hladké umělohmotné), středně rychlé (asfaltové, betonové a zdrsňené umělohmotné) a pomalé (antukové a pískové). Utkání není ohraničeno přesnou dobou, ale ziskem tří nebo dvou vítězných sad. Jedna sada (set) je složena z jednotlivých her (game), které jsou ukončeny ziskem nejméně čtyř bodů jedné strany a zároveň alespoň o dva více než protivník. Míček lze ovládat pouze údery raketou nejpozději mezi prvním a druhým dopadem na dvorec. Utkání řídí rozhodčí, který sedí z jedné strany sítě na zvýšené sedačce a naproti němu sedí na židli jeho pomocník, který kontroluje síť. Dále hru kontroluje až deset čárových rozhodčích. O míčky se starají čtyři sběrači míčků (TÁBORSKÝ, 2005).

U nás je nejznámější hrou pálkovacího typu baseball. Na poměrně rozsáhlém hřišti neobvyklého tvaru pravoúhlé kruhové výseče se snaží družstvo v útoku získat co nejvíce bodů postupným ziskem čtyř met. Družstvo v obraně se jim v tom snaží zabránit vyřazením jednotlivých hráčů ze hry. Soutěží se pouze v mužských kategoriích. Každé baseballové družstvo má 9 hráčů. Obě družstva se střídají v útoku (pálkaři) a v obraně (polaři). V obou rolích jsou potřeba zcela jiné dovednosti. K povinné výbavě každého hráče v poli patří rukavice (liší se velikostí i tvarem), chrániče (suspensor, speciální vybavení má především zadák), pálkaři musí mít navíc přilbu a pátku. Baseballový míček je vyrobený z tvrdého jádra a je potažený kůží s vystouplými švy, proto je kulatý a tvrdý. Utkání řídí nejméně dva rozhodčí, zpravidla však tři. Utkání je vymezeno devíti směňami, tzn. že každé družstvo je devětkrát pálkaři a devětkrát polaři (TÁBORSKÝ, 2005).

Velmi podobnou hrou je softball, který hrají jak muži, tak ženy. Hřiště má stejný tvar jako baseballové, ale je podstatně menší. Softballová družstva mají také 9 hráčů, kteří se také střídají v rolích pálkařů a polařů. Povinná výbava se od baseballu neliší. Utkání je rozděleno na 7 směn, tedy každé družstvo je sedmkrát polaři a sedmkrát pálkaři. Pravidla hry jsou shodná s baseballem (TÁBORSKÝ, 2005).

Hokejbal hrají šestičlenná družstva (pět hráčů a jeden brankář), kteří se pomocí hokejek snaží dopravit oranžový umělohmotný míček do soupeřovy branky, na hřišti o stejné velikosti a členění jako v ledním hokeji. Hráči se na pevných površích pohybují ve sportovní obuvi. Výstroj hráčů je shodná nebo obdobná jako v ledním hokeji. Povinná je přilba a rukavice, doporučené jsou chrániče obličeje, loktů, kolen, holení a suspensory. Vrcholová utkání se hrají 3x 20 minut čistého času a způsob hry (vedení míčku, přihrávky a střelby i další pravidla) jsou opět podobné lednímu hokeji (TÁBORSKÝ, 2005).

In-line hokej je další sportovní hrou brankového typu, která je vychází z ledního hokeje. Pětičlenná družstva (čtyři hráči v poli a brankář) se pohybují po hřišti o stejných rozměrech a stejném členění na in-line bruslích. Povrch hřiště je nejčastěji betonový nebo asfaltový, případně umělý nebo dřevěný. Hráči se pomocí hokejek snaží dopravit společný hrací předmět do branky soupeře. Hracím předmětem je při vyšších soutěžích koutouč. Pokud však hřiště nemá potřebné hrazení s průhlednou ochrannou stěnou, musí být hracím předmětem míček. Utkání s hrací dobou 4x 12 minut řídí jeden hlavní rozhodčí se dvěma čárovými pomocníky, kteří se také pohybují na kolečkových bruslích (TÁBORSKÝ, 2005).

2.5.7 Ostatní sporty

Samozřejmě je možné se ve městě setkat s mnoha dalšími aktivitami, které nevyžadují žádné speciální prostory, jako např. hřiště. Nejčastěji v parcích lze potkat lidi, kteří si hází s frisbee (létajícím talířem), kopou si s hakysem (malý pletený míček s náplní z malých plastových kuliček či rýže) nebo hrají badminton apod.

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je zjistit jaké jsou v letních měsících podmínky pro provozování volnočasových sportovních aktivit na katastrálním území města České Budějovice.

3.2 Úkoly práce

- Vyhledání literárních pramenů.
- Obsahová analýza české a zahraniční odborné časopisecké a knižní literatury vztahující se k tématu a ověřených internetových zdrojů.
- Na základě obsahové analýzy stanovit na základě konzultací s vedoucím práce cíl a úkoly a výzkumné otázky bakalářské práce.
- Studium odborné literatury.
- Realizace plánu praktické části bakalářské práce.
- Zpracování a vyhodnocení získaných výsledků.
- Shrnutí závěrů.

3.3 Odborné otázky

Odborná otázka:

č.1 – Předpokládám, že na katastrálním území města České Budějovice je dostatek možností pro realizaci volnočasových aktivit.

č.2 – Předpokládám, že v okrajových částech katastrálního území města České Budějovice je více možností pro realizaci volnočasových aktivit než v centru města.

4 METODIKA

4.1 Charakteristika souboru

Do souboru jsou zařazeny veškeré objekty vhodné pro sport a rekreaci na katastrálním území města České Budějovice. Pro tuto bakalářskou práci, která se zabývá letními outdoorovými aktivitami, byly odpovídajícími prostorami venkovní nezastřešené prostory a plochy, kde se jedinec pohybuje na čerstvém vzduchu. Některé tyto objekty jsou volně přístupné pro všechny obyvatele města České Budějovice i osoby z blízkého okolí. Pro možnost využití některých je nutné členství v nějaké organizaci, nejčastěji sportovního typu.

Do tohoto souboru tedy spadají veškeré cyklostezky, turistické trasy, venkovní hřiště a sportoviště, koupaliště a jiné vodní plochy, parky, dětská hřiště a jiná zařízení.

4.2 Použité techniky a metody šetření

V teoretické části práce byla použita hlavně analýza odborného textu. Poté bylo potřeba analyzovaný text roztřídit a opět syntetizovat.

V části praktické bylo nutné použít již aplikované metody. Zejména analýza map, sběr dat v terénu pomocí zaměřování polohy jednotlivých hřišť GPS navigací a měření rozměrů pásmem.

4.3 Organizace praktického šetření

Nejprve jsem oslovila magistrát města České Budějovice, kde mi poskytli na odboru školství a tělovýchovy pasport veřejných sportovišť, na odboru životního prostředí seznamy dětských hřišť. Na základě těchto dokumentů a mapy Českých Budějovic, ze které jsem vybrala všechny objekty, jež byly označeny graficky nebo slovně jako hřiště a sportovní areály, jsem začala objíždět jednotlivé objekty. To bylo možné uskutečnit až v souladu s počasím, proto probíhalo na přelomu zimy a jara od 22.února do 19.března.

Dále jsem získávala potřebné informace ke sportovním areálům, rekreačním plochám a dalším objektům zejména z internetu. Zde jsem hledala majitele nebo provozovatele jednotlivých objektů, něco málo k historii a možnosti využití.

Po zkompletování veškerých dat bylo potřeba je shrnout a zhodnotit.

4.4 Použité statistické metody

Statistické údaje jsem získávala v hotové podobě z plánu města a podkladů získaných na magistrátu města České Budějovice, popřípadě z internetových zdrojů, ale samozřejmě také přímým zjišťováním v terénu. Pro zjištění jednotlivých kvantitativních znaků bylo potřeba získané údaje rozřadit.

Nejčastěji používanou statistickou metodou jsou v této bakalářské práci graf a mapa. Graf přehledně vyjadřuje statistický soubor a má dobrou vypovídací schopnost. Výhodou mapy je zachování vizuálního územního umístění sledovaného jevu.

V závěru byla ještě použita popisná charakteristika indexní analýzy, která srovnává indexy určitých oblastí s intenzivními poměrnými čísly, která udávají intenzitu zkoumaného jevu. V tomto případě tedy množství jednotlivých sportovních areálů, volnočasových ploch a dětských hřišť v jednotlivých městských částech. Ve slovním hodnocení je tato statistická metoda využita pro charakteristiku jednotlivých možností provozování volnočasových aktivit na 1 obyvatele města České Budějovice.

5 VÝSLEDKY

Zde jsou uvedeny všechny sportovní areály sportovních klubů a tělovýchovných jednot, volnočasová sportoviště a dětská hřiště, která spravuje magistrát města České Budějovice. Dále jsou zde vypsány cyklistické stezky na území města, turistické trasy začínající většinou na hranicích města a rybářské revíry. Kromě toho uvádím soupis větších rekreačních ploch na území města, které představují hlavně parky. Na závěr jsou graficky shrnuty možnosti pro trávení volného času v rámci jednotlivých městských částí.

5.1 Sportovní areály

Atletický stadion, Sokolský ostrov, České Budějovice I

Atletický stadion na sokolském ostrově využívá oddíl při TJ Sokol České Budějovice, který existuje už od roku 1992. Tento stadion byl otevřen v roce 2006 po nákladné rekonstrukci. Nyní se zde nachází 8 drah (rovina i obvod 400 m) s umělým povrchem, sektor pro skok do výšky a do dálky a oštěpařský sektor také s umělým povrchem a sektory pro disk a kladivo se sítí. O přípravu atletů již od věku 5-ti let se zde starají školení trenéři atletiky a od kategorií staršího žactva dokonce trenéři profesionální a to podle konkrétních specializací. Oddíl patří spolu s Atletikou Tábor mezi největší a nejúspěšnější kluby v kraji (BRYNYCH, 2008, on-line, URBAN, on-line).

K areálu atletického stadionu lze počítat i tenisový kurt před plovárnou u Slepého ramene, který také spadá pod TJ SOKOL České Budějovice (POSPÍŠILOVÁ, 2007, on-line).

Letní plovárna, Sokolský ostrov, České Budějovice I

„Plovárna a sluneční a sprchové lázně“ byla slavnostně otevřena na Sokolském ostrově již v roce 1933. Venkovní plovárna měla dva bazény – padesátimetrový pro plavce a menší pro neplavce, brouzdaliště s věncem venkovních sprch, solária, písčitou i travnatou pláž a komplex dřevěných šaten pro předplatitele, restauraci s terasou, kde se odehrával i bohatý společenský život. Tato plovárna fungovala do roku 1971, kdy byla uzavřena z důvodu rekonstrukce. Náročná stavba postupovala velmi pomalu a zdaleka nesplňovala původní představy projektantů. Do zkušebního provozu byla tato letní

plovárna spuštěna až v roce 1993. V roce 2006 proběhla tzv. I. etapa rekonstrukce v podobě vybudování nového sociálního zázemí. V budoucnu čeká tento areál vlastní rekonstrukce bazénů. Předpokládá se, že výsledkem nebude klasický aquapark, ale letní plovárna s několika vodními atrakcemi (ZAVORAL, 2010, on-line).

Sportovní areál Kondik, Krčínova 1575, České Budějovice 2

Tento sportovní areál se nachází nedaleko nákupního centra Géčko v Českých Budějovicích. Kromě sportovního vyžití nabízí také ubytování, odpočinek v Café Baru nebo dobré obědy a večeře v Restauraci. V areálu se nabízí antukový kurt a kurt s umělou trávou, samozřejmě včetně možnosti zapůjčení tenisového vybavení. Spíše odpočinkovou činností je hraní minigolfu s jedenácti jamkami (KONDIK.CZ, 2010, on-line).

Tenis club, Větrná 1445, České Budějovice 2

Menší sportovní areál se čtyřmi tenisovými kurty, jedním tréninkovým pro začátečníky a restaurací Tenis club provozuje firma ANIPOL s.r.o. Tyto kurty je možné v době od května do října pronajmout a uspořádat například tenisový, volejbalový a nohejbalový turnaj. V restauraci lze objednat i grilování či uspořádání různých oslav (ANIPOL, 2010, on-line).

SK Čtyři dvory, Evžena Rošického, České Budějovice 2

V roce 2002 byla po dlouhé době slibů a čekání otevřena dráha s umělým povrchem. Zároveň byly rekonstruovány i další sektory – fotbalové hřiště uprostřed oválu či hřiště na hody. Dnes se zde nachází 6 rovinných drah a 4 obvodové (400 m) s umělým povrchem, sektory pro skok do výšky i dálky s umělým povrchem, sektor pro hod oštěpem (umělý povrch) a diskařský a kladivářský sektor (URBAN, on-line, KUČERA, 2010, on-line).

SK Pedagog České Budějovice, Branišovská 36, České Budějovice 2

Předchůdcem toho sportovního klubu byla v letech 1959 až 1964 TJ Pedagog založená skupinou učitelů hrajících fotbal, volejbal a basketbal. Areál s víceúčelovou budovou s hernou stolního tenisu a další malou tělocvičnou, 2 hřišti hokejbalu, 3 kurty

na tenis a volejbalovým hřištěm byl budován mezi lety 1980 a 1985. Na konci 80. let měla TJ již 1500 členů a byla jednou z experimentálních sídlištních jednot. V 90. letech byl změněn název na dnešní Sportovní klub Pedagog České Budějovice. Dnes klub sdružuje celkem deset oddílů a nabízí k pronájmu dvě hokejbalová hřiště, tři antukové tenisové kurty, volejbalové a nohejbalové antukové hřiště, velkou a malou tělocvičnu a hernu stolního tenisu. Nově také hokejbalové hřiště č.2 pro In-line hokej (LASZÁK, 2010, on-line).

*1. Centrum zdravotně postižených jižních Čech, o. s.,
Vltavské nábřeží 1545/5a, České Budějovice 2*

Toto centrum zdravotně postižených je od roku 1993 zaregistrováno u MV ČR jako občanské sdružení a zabývá se sociálními, kulturními a sportovními aktivitami pro všechny spoluobčany se zdravotním postižením bez rozdílu věku. Centrum vzniklo ve stejném roce v prostorách bývalé Lannovy loděnice v Českých Budějovicích ve spolupráci s Červeným křížem. Probíhají zde sportovní aktivity ve 4 úrovních - sportovně-rehabilitační (obecně pohybová terapie), rekreační (pro radost), kondiční (zlepšení fyzické kondice) i vrcholové (účast v soutěžích). V areálu se nachází 4 běžecké dráhy s umělým povrchem, travnaté hřiště a antukové hřiště (ADMIN, 2010, on-line).

LTC – Lawn Tennis Club, Vltavské nábřeží 1, České Budějovice 2

Klub vznikl 22.dubna 1900. Od svého založení změnil několikrát název i lokalitu, ale nikdy svoji činnost nepřerušil. Současný areál naproti Sokolskému ostrovu byl slavnostně otevřen 16.března 1938. V letech 1959 až 1992 byl klub součástí TJ Koh-i-noor, od roku 1992 již klub funguje jako samostatný subjekt. Nevystupuje pouze jako sportovní klub, ale pořádá také sportovně-společenské a společenské akce a poskytuje sportovní služby. K pronajmutí je zde 10 antukových a 1 betonový dvorec, 2 dvorce s umělým povrchem, 2 badmintonové kurty, přetlaková hala s 3 antukovými dvorci a posilovnou. Dále zajišťují v areálu kompletní servis raket, výuku tenisu kvalifikovanými trenéry a kardio tenis (LTC, on-line).

1. Beach klub České Budějovice, Na Dlouhé louce, České Budějovice 2

Areál plážových sportů s umělým osvětlením se nachází ve sportovním a společenském centru Českých Budějovic vedle sportovní haly. V současné době se v areálu nacházejí 4 kurty na plážový volejbal, tenis a badminton, 1 250 m² pláže pro jiné plážové sporty, po dohodě 1 hřiště na plážový fotbal (víkendový turnaj). Dalším vybavením areálu je občerstvení v Beach Baru (40 až 50 míst), parkoviště, šatny, sprchy a sociální zázemí ve Sportovní hale. Plánovanou novinkou je plážový basketbal. Sezóna trvá od 1. května do 30. září (ZICHOVÁ, 2010, on-line).

SK Slovan (oddíl volejbalu a tenisu), Stromovka, České Budějovice 2

Klub využívá prostory v areálu autocampu Stromovka, kde se nachází 3 antuková hřiště a tenisová stěna.

TJ Motor, Litvínovická, České Budějovice 2

Oddíl tenisu této tělovýchovné jednoty má své zázemí se 4 antukovými kurty a jedním betonovým kurtem vedle areálu autocampu Stromovka.

SK Nemanice, Rybářská 2416, České Budějovice 3

Sportovní klub využívá prostory fotbalového hřiště u rybníka Světlík. U travnaté plochy se nachází ještě jedno antukové a asfaltové hřiště.

TJ SOKOL Kněžské Dvory, České Budějovice 3

Oddíly této TJ mají k dispozici 3 antuková hřiště, kde hrají tenis nebo nohejbal.

Sportovní klub policie České Budějovice, Kubatova 25, České Budějovice 3

V rozlehlém areálu se nachází atletický ovál (400 m) s šesti drahami pokrytými umělým povrchem včetně sektoru pro skok do výšky, skok do dálky, vrh koulí a hod oštěpem, travnaté fotbalové hřiště, horolezecká stěna a výcviková hasičská stěna, 6 antukových kurtů pro tenis, přetlaková nafukovací hala s celoročním provozem a umělým povrchem, 3 antukové kurty pro volejbal a 2 kurty pro plážový volejbal (SKPČB, 2010, on-line).

K areálu také patří fotbalové hřiště za tenisovou školou SK Čemby.

SK Čemby Sport, Jizerská, České Budějovice 3

Tenisová škola s pronajatým prostorem v areálu SK Policie s 6 antukovými tenisovými kurty.

FC Akra, U Sirkárny 252, České Budějovice 4

Fotbalový klub má na své adrese k dispozici 2 fotbalová hřiště.

TJ Lokomotiva, Třebízského 1, České Budějovice 5

Areál využívaný TJ Lokomotiva zahrnuje travnaté fotbalové hřiště, 2 antukové kurty na nohejbal a škvárové hřiště v ulici E. Krásnohorské.

Oddíl volejbalu využívá v letních měsících 4 antuková hřiště u Malého jezu na Malši v městské části České Budějovice 7.

Sportovní centrum mládeže – Složiště, V hluboké cestě 2288, České Budějovice 5

V roce 1999 se začaly uskutečňovat první pracovní zásahy a změny, jenž vedly k vybudování tréninkového centra mládeže na Složišti, původním úložišti popílku, které bylo pro jakékoli jiné využití nevhodné. Kvůli finančním komplikacím však byly stavební práce zdrženy. 5.1.2004 bylo Sportovní centrum uvedeno do provozu. V současné době areál poskytuje zázemí všem týmům Dynama České Budějovice. Nacházejí se zde 4 travnatá hřiště (jedno s krytou tribunou pro cca 300 diváků), hřiště s umělou trávou 3. generace, přetlaková hala o rozměrech 70 x 40 m s umělou trávou 3. generace, kabiny, regenerační prostory (sauna, bazén s vířivkou, masáže), občerstvení a zázemí pro trenéry. Sportovní centrum disponuje kompletní technikou pro údržbu a regeneraci travnatých hřišť a díky tomu mohou být hrací plochy dlouhodobě udržovány ve špičkovém stavu (SCM, 2010, on-line).

Obrázek 2. Mapka areálu SCM Složiště (zdroj: http://www.dynamocb.cz/zobraz.asp?t=scm_info)

Angels České Budějovice – baseball / softball, V Hluboké cestě 2288, České Budějovice 5

Baseballový areál klubu ANGELS Č.B. je k nalezení mezi Suchým Vrbným a Mladým, vedle areálu Složiště. Klub sdružuje hráče baseballu v kategoriích muži, kadeti, mladší kadeti, žáci a t-ball a hráčky softballu v kategoriích ženy, kadetky a juniorky. K dispozici je zde baseballové i softballové hřiště (ANGELS, 2010, on-line).

SK Mladé, Jasanová 1749, České Budějovice 6

U areálu fotbalového hřiště se nacházejí nafukovací hala, 2 antukové kurty a plážové hřiště na volejbal nebo fotbal. Všechny prostory je možné pronajmout.

SK Špaček České Budějovice, Osiková 3, České Budějovice 6

Tento jihočeský sportovní klub je zaměřený na volejbal. Od ledna 2006 vystupuje pod staronovým názvem a navazuje tak na dlouholetou historii TJ Pozemní stavby České Budějovice. V současné době je jedním z větších amatérských volejbalových klubů v jižních Čechách v rámci Českého volejbalového svazu. Dalšími sporty, které jsou provozovány v tomto sportovním areálu jsou tenis a nohejbal. Sportoviště se nachází na okraji města v části "Mladé" v malebném prostředí jediné přírodní památky na území Českých Budějovic „Tůň u Špačků“ v těsné blízkosti řeky Malše. Disponuje čtyřmi volejbalovými kurty, z nichž jeden je určen i pro nohejbal. Dále je zde jeden centrální tenisový kurt a po povodních v roce 2002 zatím nedokončený druhý tenisový kurt. Součástí je i občerstvení "U Špačků" s vnitřními prostory a venkovní zahrádkou včetně ohniště. Venkovní část občerstvení byla v květnu 2009 doplněna stabilní pergolou proti nepřízni počasí. Pro pořádání sportovních akcí je pro sportovce připraveno celkem pět šaten a sprchy. Celý areál je pro organizátory vybaven vlastním ozvučením a umožňuje pořádání i poměrně rozsáhlých turnajů (ŠVEHLA, 2010, on-line).

FC Nové Hodějovice, Doudlebská, České Budějovice 6

Fotbalový klub využívá travné hřiště v ulici Doubravická, u kterého se nachází i prostory se zázemím pro hráče. Toto hřiště nelze pronajmout na rozdíl od antukového hřiště, které se nalézá stranou.

TJ Dynamo České Budějovice, Sokolský ostrov 3, České Budějovice 7

Tělovýchovná jednota provozuje vlastní sportoviště s volejbalovým a nohejbalovým hřištěm v Čechově ulici. Nejznámější součástí je fotbalový klub Dynamo České Budějovice, který byl založen v roce 1905, čímž se řadí mezi nejstarší fotbalové kluby v České republice. Dnes využívá fotbalový stadion na Střeleckém ostrově s kapacitou přes 6 700 diváků, který je od roku 2003 postupně rekonstruován. Na začátku sezóny 2009/2010 zde vznikla dokonce rodinná tribuna na severní tribuně stadionu, která by měla nalákat rodiny a mladé lidi. Pro nejmenší je zde připravena spousta pohybových činností, jako střelba na branku, nafukovací hrad či pískoviště. Občerstvení je zde zajištěno restauračním řetězcem McDonald's. Součástí tribuny je i malá kavárna se stolečky, kterou budou moci využívat například maminky, které s dětmi přijdou na fotbal. Rodinná tribuna má také vlastní sociální zařízení (STROUHA, 2009, on-line).

FC Slavia, Roudenská 33, České Budějovice 7

Tento fotbalový klub sdružuje týmy v kategoriích mladší dorost, starší dorost a muži a zvláštní tým „AbsolutTeam“. Klub využívá fotbalové hřiště nedaleko Malého jezu, kde se nachází i budova se zázemím pro hráče a antukové hřiště (PIRNOS, 2010, on-line).

LTC Samson, Plavská, České Budějovice 7

K dispozici jsou zde 2 antuková hřiště na tenis. Dnes však areál řeší nevyjasněné majetkové poměry.

TJ Meteor, J.Kollára 36, České Budějovice 7

Areál se nachází na začátku cyklostezky ve směru na Hlubokou nad Vltavou. U haly patřící TJ Met'ák se nacházejí 3 antuková hřiště na volejbal, nohejbal nebo tenis

a jedno hřiště na beach volejbal, dále fotbalové hřiště s umělou trávou a vodácké tábořiště. K dispozici je také technické a hygienické zázemí v hale patřící SK Meťák – ozvučení, suchá sauna pro 6 osob, toalety a sprchy. Je zde také možnost noclehu v klubovně s kapacitou cca 25 osob (SK Meťák, on-line) .

V přílehlé městské části České Vrbné se nachází vodácký areál Lídy Polesné, kde je hlavní atrakcí umělá slalomová trať. Dále se v areálu nachází camp s hřištěm na plážový volejbal a možností ubytování v ubytovně či ve vlastním stanu či karavanu. Kolem areálu vede cyklostezka č.12, která je mimo cyklisty využívána i in-line bruslaři. V další městské části Haklovy Dvory se nachází jezdecký klub, od kterého vede značená jezdecká trasa do vesničky Holašovice.

5.2 Veřejná sportoviště

Zde je uveden seznam 40 veřejných sportovišť na území města České Budějovice, která spadají pod patronát odboru školství a tělovýchovy magistrátu města. V letošním roce se uskuteční revize těchto sportovišť a z dostupných prostředků budou provedeny úpravy.

Tabulka 2. Veřejná sportoviště na území města České Budějovice.

umístění	GPS souřadnice	rozměry (m)	plocha (m ²)	povrch	oplocení	vybavení
České Budějovice 2						
Krčínova	N 48°59'39,705 E 14°27'17,439	18 x 9	162	As	N	N
Otavská	N 48°59'46,224 E 14°27'4,128	18 x 9	162	Pi	N	SS
Fr.Ondříčka	N 48°59'27,904 E 14°27'9,694	20 x 10	200	As	N	1x SK B
Fr.Ondříčka II	N 48°59'23,31 E 14°27'10,531	18 x 9	162	T	N	1x SK
Bezdrevská / Krčínova	N 48°59'39,705 E 14°27'17,414	18 x 9	162	As	K	1x SK
Zavadilka	N 48°59'18,281 E 14°25'50,082	18 x 9	162	Pr	N	SS
K.Štěcha	N 48°59'17,7 E 14°26'13,413	2x 18x9	324	As	N	SS 2x SK
M.Chlajna (u restaurace)	N 48°59'10,268 E 14°26'6,953	20 x 10	200	As	K	1x SK
A.Barcala	N 48°59'4,355 E 14°25'54,731	18 x 9	162	As	N	SS
A.Barcala (u OSSZ)	N 48°59'1,772 E 14°26'12,855	12 x 10	120	Pr	N	1x SK
J.Bendy	N 48°58'55,884 E 14°26'10,83	2x 18x9	324	As	C	2x SS
Netolická	N 48°59'12,191 E 14°26'32,715	18 x 9	162	As	N	N
Větrná	N 48°59'5,31 E 14°26'37,872	2x 18x9	324	UP	K	2x SS 2x SK B
Větrná II	N 48°58'50,821 E 14°26'41,883	18 x 9	162	Pr	N	B
J.Opletala	N 48°58'58,25 E 14°26'39,488	18 x 9	162	As	N	2x SK
J.Opletala / Branišovská	N 48°58'44,99 E 14°26'39,796	20 x 18	360	As	K	2x SK

umístění	GPS souřadnice	rozměry (m)	plocha (m ²)	povrch	oplocení	vybavení
Branišovská / E.Destinové	N 48°58'49,824 E 14°27'10,529	18 x 9	162	Pi	N	2x SK B
Branišovská – u kolejí JČU	N 48°58'42,31 E 14°27'3,44	2x 11x24 2x 18x9	852	As	K	4x SS
Na Zlaté stoce	N 48°58'43,969 E 14°27'22,142	2x 18x9	324	An	K	2x SS
Skatepark (nutné přemístit)	N 48°58'16,676 E 14°28'0,107	30 x 45	1350	As	N	10x kovová překážka
Stromovka – u Bagru	N 48°58'18,86 E 14°27'31,823	10 x 20	200	As	N	2x SK
Stromovka – býv. parkoviště	N 48°58'6,756 E 14°27'33,504	2x 18x9 2x 11x24	852	As	N	2x SS 4x SK
České Budějovice 3						
Vltavská	N 49°0'11,657 E 14°28'28,229	18 x 9	162	As	N	N
V Oblouku	N 48°59'34,689 E 14°27'44,117	2x 18x9	324	An	K	2x SS
Zachariášova / Čěčova	N 48°59'17,343 E 14°28'14,849	18 x 9	162	As	N	SS 1x TS
Nerudova / Jiráskovo nábř.	N 48°59'4,483 E 14°27'46,115	18 x 9	162	Pi	C	SS
Kubatova	N 48°58'57,05 E 14°27'52,788	18 x 9	162	As	N	N
Puklicova (u IGY)	N 48°59'3,261 E 14°28'30,141	2x 18x9	324	As	N	N
Puklicova (u Družby)	N 48°59'6,099 E 14°28'13,406	18 x 9	162	As	N	N
Nádražní	N 48°58'59,628 E 14°28'57,487	2x 18x9	324	As	K	2x SS
J.Š.Baara	N 48°58'45,967 E 14°28'51,429	18 x 9	162	Pi	N	SS
Lipenská	N 48°58'46,998 E 14°29'4,579	18 x 9	162	As	C	2x SK
Staroměstská	N 48°58'58,285 E 14°28'11,3	30 x 30	900	As	K	N
České Budějovice 4						
Rudolfovská (u MŠ)	N 48°59'8,185 E 14°30'45,071	18 x 9	162	Pi	N	N
České Budějovice 5						
Kamarýtova	N 48°58'8,454 E 14°29'45,348	18 x 9	162	Pr	N	SS

umístění	GPS souřadnice	rozměry (m)	plocha (m ²)	povrch	oplocení	vybavení
České Budějovice 6						
Malý jez – nohejbal	N 48°57'34,171 E 14°28'44,392	18 x 9	162	Pr	N	SS
České Budějovice 7						
E.Pittera	N 48°57'56,578 E 14°27'59,375	9 x 24	216	An	K	2x SS
Malý jez (pod areálem Policie)	N 48°57'32,173 E 14°28'39,298	18 x 9	162	Pi	N	SS
Krumlovská	N 48°59'6,099 E 14°28'13,406	18 x 9	162	As	K	N
Chmelenského	N 48°57'13,654 E 14°28'8,499	18 x 9	162	Pr	N	SS

Vysvětlivky:

povrch	An	antuka	oplocení	N	neoploceno
	As	asfalt		C	částečně oploceno
	Pi	písek		K	kompletně oploc.
	Pr	prosívka	vybavení	N	nevybaveno
	S	škvára		B	branka (2 ks)
	T	tráva		SK	streetbalový koš
	UP	umělý povrch		SS	sloupky na síť
				TS	tenisová stěna

5.3 Dětská hřiště

Všech 75 dětských hřišť na katastrálním území města České Budějovice je rozděleno do více sektorů, které mají na starosti tři pracovníci odboru životního prostředí magistrátu města. Každé tři roky se provádí kontrola jednotlivých objektů a samozřejmě jsou opravy při zjištěných závadách kdykoli během této doby.

Tabulka 3. Dětská hřiště na území města České Budějovice.

umístění	GPS souřadnice	rozměry (m)	plocha (m ²)	vybavení
České Budějovice 1				
Sokolský ostrov – hudební hřiště	N 48°58'25,814 E 14°28'11,804	25 x 10 9 x 7	313	2x S 2x ZH 3x VH 1x P 1x ŠS 1x PR
České Budějovice 2				
Stromovka – Oranžové hřiště	N 48°58'11,357 E 14°27'49,711	25 x 23	575	1x P 1x ZH 1x VH 1x HS 1x ŠS 1x PR 2x PH 1x T
Krčínova / Jizerská 1	N 48°59'54,754 E 14°27'1,869	15 x 13	195	1x P
Krčínova / Jizerská 2	N 48°59'54,730 E 14°27'6,963	15 x 13	195	1x P
Krčínova (u Globusu)	N 48°59'57,853 E 14°27'9,981	17 x 7	119	1x HS 1x PH
Labská	N 48°59'45,255 E 14°27'13,281	12 x 10 13 x 8	244	1x P 1x PH 1x HS
Otavská 1	N 48°59'47,011 E 14°27'7,959	15 x 13	195	1x P
Otavská	N 48°59'45,399 E 14°27'2,636	15 x 13	195	1x P
Písecká	N 48°59'41,663 E 14°27'8,632	3 x 1,5 7 x 7	53,5	1x P 1x ST
Bezdrevská 1	N 48°59'38,937 E 14°27'17,779	2x 3 x 1,5 4x4 a 2x2	24,5	1x PR 2x ST 1x P
Bezdrevská 2	N 48°59'33,156 E 14°27'14,237	14 x 11	154	1x P 1x VH
Vodňanská	N 48°59'37,897 E 14°27'8,378	15 x 8	120	1x PH 1x P
Vodňanská - archiv	N 48°59'35,605 E 14°27'6,447	27 x 15	405	1x PR 1x VH 3x PH 1x H 1x ŠS 1x TK 1x P 1x BK 2x HS

umístění	GPS souřadnice	rozměry (m)	plocha (m ²)	vybavení
Fr.Ondříčka 1	N 48°59'24,813 E 14°27'10,023	20 x 16	320	1x K 1x PH 1x VH 1x ST 1x MU
Dlouhá	N 48°59'17,681 E 14°27'17,002	15 x 8	120	1x P
J.Kolářové 1	N 48°59'12,824 E 14°27'15,419	9 x 3	27	1x K 1x ST
J. Kolářové 2	N 48°59'12,595 E 14°27'18,239	9 x 7	63	1x P
Boreckého	N 48°59'13,019 E 14°27'18,861	3 x 3	9	1x PR
M. Chlajna	N 48°59'8,920 E 14°25'57,754	19 x 8	152	1x VH 1x P 5x PH
V. Volfa 1	N 48°59'7,387 E 14°26'5,46	19 x 8	152	1x H 1x T 1x HS 1x K 1x PH 1x P
V. Volfa 2	N 48°59'11,206 E 14°26'9,981	14 x 8	112	1x PR 1x P
K.Chocholy 1	N 48°59'12,469 E 14°26'4,935	11 x 8	88	1x P
K.Chocholy 2	N 48°59'15,428 E 14°26,4,213	15 x 8	120	1x P
V. Volfa / K. Štěcha	N 48°59'15,138 E 14°26'14,414	14 x 14	196	1x HS 1x VH 1x PH
N. Frýda	N 48°59'6,232 E 14°26'17,627	3 x 3	9	1x P
Netolická	N 48°59'13,774 E 14°26'33,559	21 x 12	252	1x HS 1x ZH 1x ŠS 1x VH
Prachatická	N 48°59'2,717 E 14°26'29,032	25 x 8	200	1x P 1x ZH 3x PH 1x S 1x VH 1x K
J. Bendy 1	N 48°58'56,847 E 14°26'10,647	11 x 8	88	2x VH 1x P
J.Bendy 2	N 48°58'53,168 E 14°26'10,061	Δ á 10	42,5	1x HS
J Bendy 3	N 48°58'55,920 E 14°26'16,414	25 x 8	200	1x HS 2x PH 1x PR
J. Bendy 4	N 48°58'52,032 E 14°26'17,872	10 x 12	120	1x P
J. Bendy 5	N 48°58'52,376 E 14°26'20,292	8 x 16	128	1x P
J. Bendy 6	N 48°58'54,118 E 14°26'23,814	11 x 8	88	1x VH 1x HS

umístění	GPS souřadnice	rozměry (m)	plocha (m ²)	vybavení
Loucká	N 48°58'47,454 E 14°26'17,087	9 x 9	81	1x HS 1x ŠS
Dubenská / Loucká	N 48°58'48,058 E 14°26'21,312	10 x 7	70	1x HS 1x VH
V. Talicha	N 48°59'6,957 E 14°26'41,987	11 x 8	88	1x HS 1x ZH 1x K
J. Opletala 1	N 48°58'59,956 E 14°26'39,002	23 x 14	322	1x HS 1x PH 1x ŠS 1x ZH 1x H
J. Opletala 2	N 48°58'57,255 E 14°26'39,708	3 x 1,5	4,5	1x ST
E.Destinové	N 48°58'46,260 E 14°26'54,726	10 x 16	160	1x PH 1x ŠS 1x ZH 1x HS
E.Destinové	N 48°58'49,704 E 14°27'20,375	3 x 1,5 5 x 3	19,5	1x ST 1 x PR
České Budějovice 3				
sídlíště Průběžná	N 48°59'28,065 E 14°28'8,363	10 x 14	140	1x HS 3x PH 1x MU
Plzeňská 19	N 48°59'21,415 E 14°28'11,251	8 x 8	64	1x P
Plzeňská 38	N 48°59'29,294 E 14°27'50,388	5 x 10	50	2x PH
Plzeňská u řeky	N 48°59'22,974 E 14°27'45,867	10 x 26	260	1x HS 6x PH 1x K
Čéčova u Správy domů	N 48°59'19,533 E 14°27'51,169	26 x 13	338	1x P 4x PH 1x K 1x ST 1x HS 2x PR
Neplachova / Trojická	N 48°59'16,508 E 14°28'2,2	13 x 12	156	1x HS 1x K 3x PH 1x MU
Čéčova / Zachariášova	N 48°59'21,415 E 14°28'11,263	9 x 7	63	1x P
Puklicova 6	N 48°59'3,48 E 14°28'7,185	3 x 3	9	1x P
Kubatova 5	N 48°58'55,412 E 14°27'55,832	3 x 3	9	1x P
Pražská 43	N 48°58'57,435 E 14°28'14,777	11 x 11	121	1x HS 2x PH
Pražská 37-39	N 48°58'55,674 E 14°28'14,009	2 x 2	4	1x P
V Oblouku 48	N 48°59'30,051 E 14°27'42,543	10 x 5	50	1x P
Jírovcova 85-89	N 48°59'9,497 E 14°28'35,943	18 x 4	72	1x P 1x PR 1x ZH

umístění	GPS souřadnice	rozměry (m)	plocha (m ²)	vybavení
Klaricova 30	N 48°59'7,111 E 14°28'49,008	13 x 7	91	1x HS 1x K 1x ZH
J.Plachty 9	N 48°59'8,011 E 14°28'49,158	2 x 2	4	1x P
České Budějovice 5				
Nové Vráto	N 48°59'0,19 E 14°30'50,02	12 x 7	84	1x TK 1x K 1x PR
K Lučinám	N 48°59'8,011 E 14°28'49,158	10 x 5	50	1x K 1x PH 1x S
E. Beneše	N 48°59'0,19 E 14°30'50,02	13 x 7	91	1x ZH 1x P 1x HS
Kamarýtova	N 48°58'9,203 E 14°29'48,169	15 x 8	120	1x K 1x P 1x HS
Čsl. legií 20	N 48°58'10,114 E 14°30'22,850	11 x 8	88	1x P 1x H 1x BS
U Cihelny 28	N 48°58'13,865 E 14°30'33,045	9 x 6	54	1x P 1x K
Suchovrbenská oranžové hřiště	N 48°57'51.844 E 14°30'36.827	26 x 13	338	4x PH 1x P 2x K 1x ŠS 1x ZH 1x HS
České Budějovice 6				
Brožikova 1-3	N 48°58'6,231 E 14°28'49,653	8 x 8	16	1x PH 1x H 1x ZH 1x K
Roháče z Dubé	N 48°57'59,669 E 14°28'55,820	3 x 3	9	1x P
Malý jez – oranžové hřiště	N 48°57'43,548 E 14°28'43,040	45 x 35	1575	2x ŠS 1x HS 1x ZH 2x VH 2x T 1x K
Osiková / Fibicha	N 48°57'22,486 E 14°29'12,876	17 x 8	136	1x P 2x VH
Střížovská	N 48°56'57,699 E 14°30'10,830	10 x 8	80	2x HS 1x K 1x PH
České Budějovice 7				
Mánesova 24 - 28	N 48°58'20,742 E 14°28'26,448	12 x 10	120	1x HS
Komenského	N 48°58'5,765 E 14°28'28,986	12 x 10	120	1x BS 1x PR
Roudenská 1	N 48°57'41,585 E 14°28'24,334	12 x 10	120	1x HS 1x P 1x K
Roudenská 11 - 15	N 48°57'42,015 E 14°28'27,982	6 x 4	24	1x P 1x BS
L.M. Pařízka 2 - 4	N 48°57'38,866 E 14°28'22,888	3 x 3	9	1x P 1x PR

umístění	GPS souřadnice	rozměry (m)	plocha (m ²)	vybavení
Boršovská / A. Staška	N 48°57'4,327 E 14°28'6,804	15 x 8	120	2x HS 1x S 1x PH 1x K
Krumlovská	N 48°57'3,693 E 14°28'23,762	5 x 5	25	1x PR
Parková	N 48°56'59,222 E 14°28'25,235	15 x 9	135	1x ŠS 1x T 1x ZH 1x S

Vysvětlivky:

vybavení	B	branka	PR	prolézačka
	BK	balanční kladina	S	skluzavka
	BS	betonová skruž	ST	stolní tenis
	H	hrazda	ŠS	šplhací sestava
	HS	herní sestava	T	točidlo
	K	kolotoč	TK	tabule na kreslení
	MU	mnohoúhelník	VH	vahadlová
	P	pískoviště		houpačka
	PH	pružinové houpadlo	ZH	závěsná houpačka

5.4 Rekreační plochy

Jako v každém městě jsou i v Českých Budějovicích přírodní rekreační prostory omezeny na městské parky a popřípadě plochy na okrajích města. Zde uvádím pouze největší a nejvyhledávanější.

Největším čekobudějovickým parkem je lesopark Stromovka s výměrou 68 ha, který se nachází pouhých 5 minut chůze od centra města. Od 6. prosince 1992 je chráněna jako významný krajinný prvek. Původní rybní Bagr byl postupem času přetvořen na koupaliště s ostrůvkem. Park je protkaný sítí asfaltových i nezpevněných stezek, které s oblibou využívají cyklisté i inline bruslaři (Statutární město ČB, on-line). Za pokračování parku Stromovka lze považovat prostory na Dlouhé louce.

Nedaleko parku Stromovka se nachází Sokolský ostrov ohraničený soutokem Malše a Vltavy o výměře 1,2 ha. Travnatá plocha s lavičkami je oblíbeným místem k odpočinku a procházkám (Statutární město ČB, on-line).

Park Háječek a Krumlovské aleje jsou rozloženy na místě bývalého Krumlovského rybníka, který byl začátkem 19. století vypuštěn. Na jeho východní části byly časem postaveny Justiční palác a synagoga. Západní část byla postupně osázena stromy, čímž byl vytvořen základ dnešního parku, který má rozlohu 2,3 ha. Přímo na

soutoku Malše a Vltavy v areálu Háječku stojí od roku 1937 českobudějovická Hvězdárna a planetárium (Statutární město ČB, on-line).

Tento městský park o výměře 3,5 ha tvoří téměř kilometrový úsek spojující Senovážné náměstí a Mariánské náměstí. Vznikl v 1. polovině 19. století v souvislosti s demolicí městských hradeb. V první ze tří částí je umístěn pomník Adalberta Lanny, středové části, tzv. Besednímu sadu, dominuje kruhové posezení u fontány s jezírkem. Poslední část sadů se nachází u rabenštejnské věže (Statutární město ČB, on-line).

Poslední velkou rekreační plochou je lesík vedle sídliště Máj. Na katastrálním území města se nachází pouze necelých 9 ha z celkové výměry.

5.5 Ostatní

Územím města prochází 9 páteřních cyklistických tras a 10 městských cyklotras, jejichž průběh je zakreslen na cyklomapě, která je součástí příloh.

Tabulka 4. Cyklotrasy na území města České Budějovice.

označení	typ	průběh	délka (km)
12	páteřní (mezinárodní)	podél Vltavy (z Německa do Rakouska)	12,255
122	páteřní	podél Vltavy směrem na Borek až do Třeboně	3,215
1018	páteřní	podél Malše směrem na Vidov	6,264
1050	páteřní	směrem na Dobrou Vodu	4,911
1092	páteřní	směrem na Rudolfov	3,164
1096	páteřní	směrem na Litvínovice a Lipí	4,911
1100	páteřní	směrem na Dubné a Holašovice	3,239
1108	páteřní	směrem na Vrbenské rybníky	7,481
1109	páteřní	směr Vrbné, Čejkovice	7,111
1120	páteřní	směrem na Staré Hodějovice a Ledenice	3,059
A	městská	okruh okolo městského centra	2,053
B	městská	spojuje centrum města s obchodní zónou Strakonická	4,896
C	městská	od centra města Jírovcovou ulicí	1,081
D	městská	spojení cyklotrasy B a C	1,129
E	městská	směřuje od centra města přes čtvrť Suché Vrbné až na Rudolfovskou třídu	5,630
F	městská	spojuje centrum města přes lesopark Stromovka se sídlištěm Máj	2,820
G	městská	spojuje centrum města přes Dlouhý most se sídlištěm Šumava a Máj	5,355
H	městská	propojuje cyklotrasu G se sídlištěm Vltava	2,064
I	městská	propojuje cyklotrasy H a B	1,123
J	městská	propojuje cyklotrasy I a č.122	1,444
J.Boreckého	doplňková		0,493
Puklicova	doplňková		0,451
spojka ke „G“	doplňková		0,067
spojka Plavská	doplňková		0,063

Tabulka 5. Přehled délek cyklistických úseků dle typů.

typ úseku	délka (km)
cyklostezka	1,834
stezka pro chodce a cyklisty	23,187
cyklistický pruh – vozovka	0,009
cyklistický pruh – chodník	1,071
cyklotrasa po vozovce	38,987
cyklotrasa po chodníku	5,487

Stežky jsou často využívány i in-line bruslaři, obzvláště stezka č.12 vedoucí podél Vltavy. Bruslaři jsou také hodně k vidění v lesoparku Stromovka.

Značené turistické trasy začínají většinou na okrajích města. Od autobusové zastávky České Vrbné vedou dvě trasy, červená podél řeky Vltavy až Týna a modrá tvoří téměř 8-kilometrový okruh kolem Vrbenských rybníků zpět do Českých Budějovic, kde končí u zastávky MHD Máj – A.Barcala. Odtud směřuje zelená turistická trasa na Klet' a pak pokračuje dál. Z autobusové zastávky Nemanice je možné podle modrých turistických značek dojít přes Hosín, Opatovice a Závěšuv pomník na vlakovou zastávku Hluboká nad Vltavou, nebo podle žlutých značek na náměstí v Lišově. Jedinou turistickou trasou, která začíná blíže k centru města je modrá trasa z vlakové stanice České Budějovice – jižní zastávka podél řeky Malše, přes Kaplici až do Rychnova nad Malší. Po hrázích Vrbenských rybníků je možné projít naučnou stezkou dlouhou 4 km.

Jihočeský územní výbor České Budějovice patřící pod Český rybářský svaz (dále ČRS) registruje dvě místní organizace (dále MO) – MO1 se sídlem v Trocnovské 490 a MO2 se sídlem v Lidické 191. V činnosti krajské organizace ČRS zaujímá MO1 přední místo v rámci Jihočeského kraje, jako nejpočetnější organizační složka ČRS.

Tabulka 6. Rybářské revíry místních organizací v Českých Budějovicích

revír	číslo	název	délka (km)	rozloha (ha)
Místní organizace 1				
mimopstruhový	421 044	MALŠE 1	21	48
	421 063	STROPNICE 1	14	7
	421 075	VLTAVA 23	14,5	83
pstruhový	423 058	VLTAVA 24	6,5	23
	423 055	VLTAVA 25	19	57
místní		Čertík		18
		Hliník		8
Místní organizace 2				
mimopstruhový	421 076	LITVÍNOVICKÝ POTOK		19
pstruhový	423 001	BEZDREVSKÝ POTOK 3	14	2
	423 009	ČERNÁ 1	21	6
	423 010	ČERNÁ 2		4,2
místní		Světlík (Č.Budějovice)		6
		Dolní (Litvínovice)		1
		Štylec (Kamenný Újezd)		12

5.6 Projekty města

Freetime park Stromovka

Na vybudování projektu žádalo město o dotaci z Regionálního operačního programu Jihozápad v rámci Integrovaného plánu rozvoje města Levý břeh. Realizace tohoto projektu měla probíhat v letech 2009 a 2010. K realizaci však nedošlo.

Cílem projektu bylo vybudování sportovního centra zaměřeného na tzv. streetové a adrenalinové sporty pro účely aktivního trávení volného času dětí a mládeže. Projekt Freetime park měl poskytnout prostor pro sport, volný čas i kulturu a nabídnout náplň volného času pro nejširší část mládeže. Projekt měl rozšířit nabídku aktivit a prostorů pro uspokojení potřeb mladých obyvatel Českých Budějovic a odrážet i současné sportovní trendy. Středem Freetime parku se měl stát částečně krytý

skatepark pro skateboardisty, bikery a in-line bruslaře. Dále zde měla být dvě streetballové hřiště, fotbalové minihřiště, dvě hřiště pro beach volejbal, lanové centrum, dětské hřiště, BMX park s možností zimní proměny na snowpark a multifunkční centrum s občerstvením s výhledem na skatepark, lanové centrum a dětské hřiště. V interiéru tohoto centra by se nacházela horolezecká stěna, která by měla svůj protějšek v exteriéru na jižní straně budovy (BRABEC, on-line).

Projekt Vltavská vodní cesta

Vltava byla již v dávné historii značně využívanou spojnici měst při jejím toku, po níž byla transportována sůl, dřevo a další materiály z jihu Čech až do Prahy. Novodobá výstavba některých vodních děl bez plavebních komor přerušila skutečnou splavnost Vltavy. Podle platného zákona o vnitrozemské plavbě č. 114/1995 Sb. odst. je však řeka i v současné době využívanou vodní cestou, ale realita tomu neodpovídá.

Od počátku nového tisíciletí se začalo reálně uvažovat o naplnění tohoto zákona dokončením splavnosti Vltavy pro rekreační plavbu, která by oživila turistický ruch a atraktivitu celého území. Ve studii, která se zabývala nejen výčtem stavebních prací a předpokládaných nákladů, ale i efektivitou využití vodní cesty bylo odhadnuto, že splavněním celého toku Vltavy mezi soutokem s Labem a Českými Budějovicemi by se v daném území navýšil roční počet turistů až o 55 tisíc. Tento projekt podpořil Jihočeský kraj a realizuje jej státem zřízená organizace Ředitelství vodních cest ČR. Po realizaci konkrétních staveb bude umožněna rekreační plavba v 33 km dlouhém úseku mezi Českými Budějovicemi a Týnem nad Vltavou. Jihočeská Vltava se tak plavebně napojí na nádrž vodního díla Orlík. Po dokončení plavebních zařízení na Orlíku a Slapech, by tak měla v budoucnu vzniknout již souvislá vltavská vodní cesta, která bude přes Labe napojena na celou síť evropských vodních cest (Statutární město ČB, on-line).

České Budějovice – město sportu 2009 - 2010

Tento projekt na podporu cestovního ruchu, sportu a kultury v Českých Budějovicích, který zahrnuje období ledna 2009 až prosince 2010, je financován Evropskou unií. Cílem projektu je nabídnout sportovní aktivity a osvětu z oblasti sportu nejširší veřejnosti. Projekt se zaměřuje na letní i zimní sporty a jeho náplní jsou

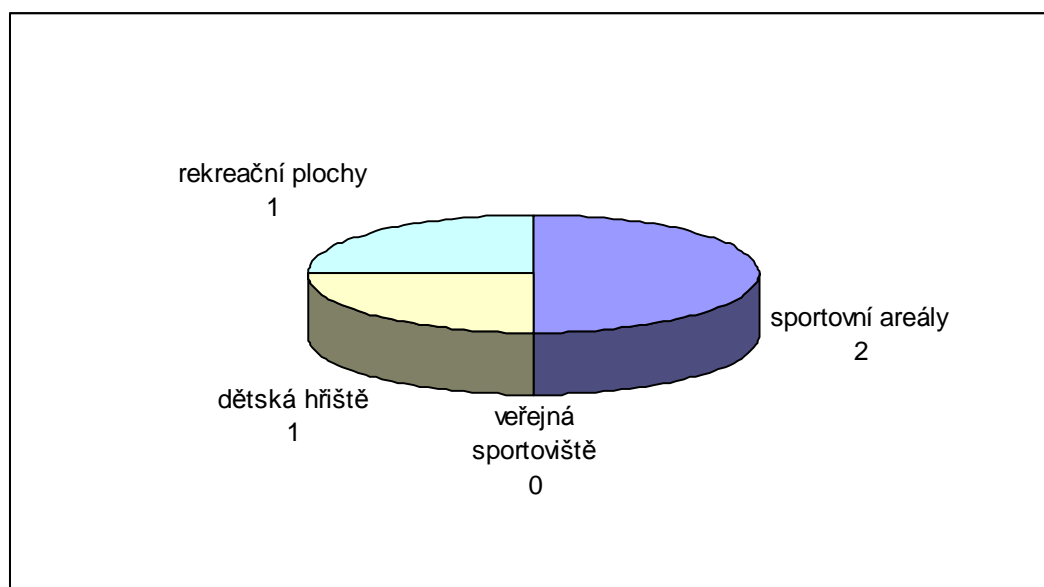
kombinace aktivního pohybu (např. organizována hromadná jízda na kole, silvestrovský běh, soutěžní odpoledne rodina proti rodině, akce „Kluci na volejbal, holky do sauny“ apod.), přiblížení profesionálního sportu (způsob organizace, financování, profesionální přístup k tréninku, příprava na zápas, atd.), osvěty o zdravé výživě a životosprávě, individuálních akcí pro ženy a muže (např. prohození mužských a ženských sportů), akcí pro děti, soutěží pro širokou veřejnost za účasti profesionálních sportovců, profesionálních tréninků a konferencí na téma sport a mnoho dalších aktivit. Jednotlivé akce jsou členěny do skupin - Velké sportovní akce (sportovní hokejový, fotbalový, volejbalový a basketbalový den), Malé sportovní akce (výstup na Klet', basketbalové odpoledne, sport v ulicích města, loučení se na prázdniny, pochody za úplňku, beach škola volejbalu, volejbalové odpoledne), Doprovodné akce (profesionální tréninky a odborné semináře) a Kulturní program (výstavy, diskusní a společenské večery). Celý projekt je doprovázen tzv. "Sportovním pasem", ve kterém si lidé mohou sbírat body a následně budou odměněni zajímavými benefity v podobě volných vstupů na kulturní a sportovní akce včetně návštěvy historických památek v jihočeském kraji (CIRMACIU, 2010, on-line).

5.7 Grafické shrnutí výsledků

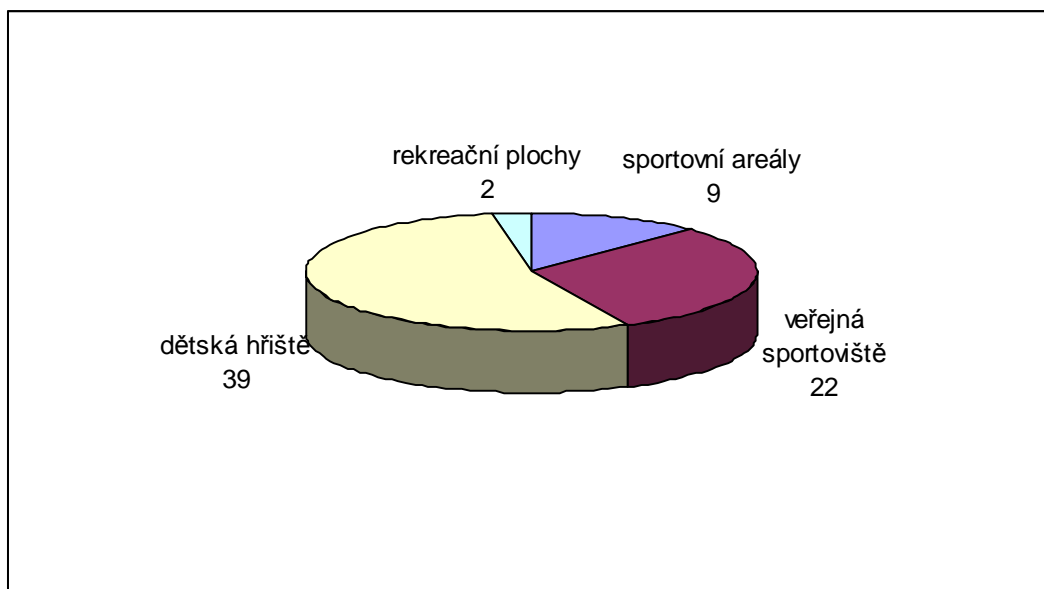
Obrázek 3. Zakreslení objektů vhodných pro provozování volnočasových aktivit v mapě Českých Budějovic

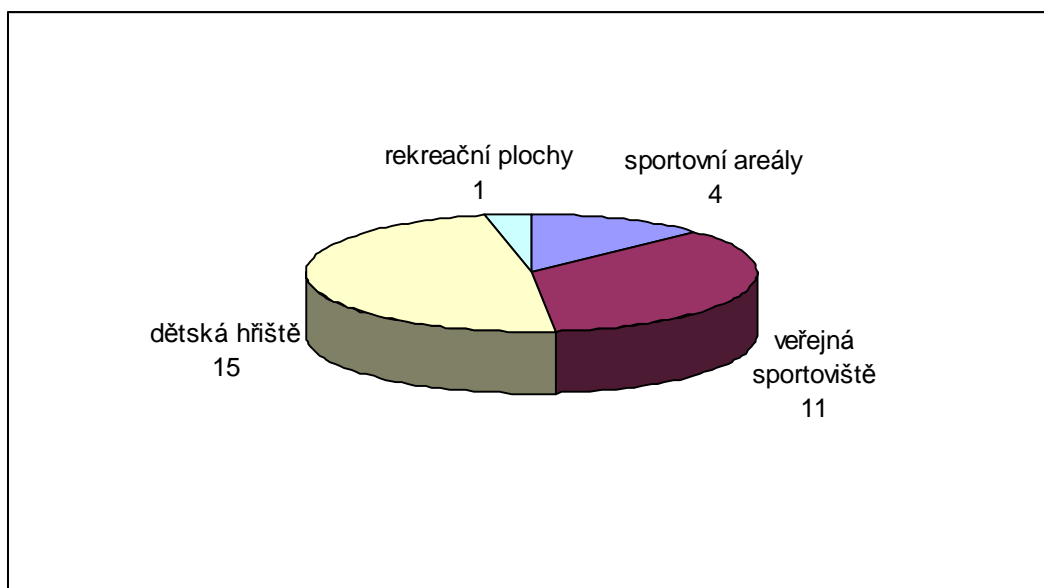
Graf 1. Zobrazení vybavenosti městské části České Budějovice 1

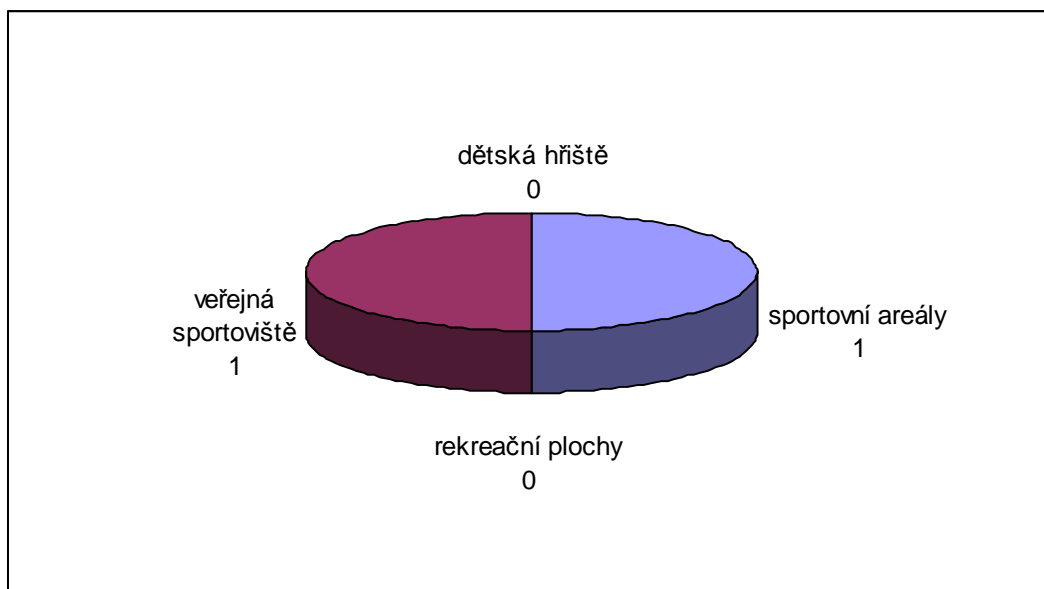
Graf 2. Zobrazení vybavenosti městské části České Budějovice 2

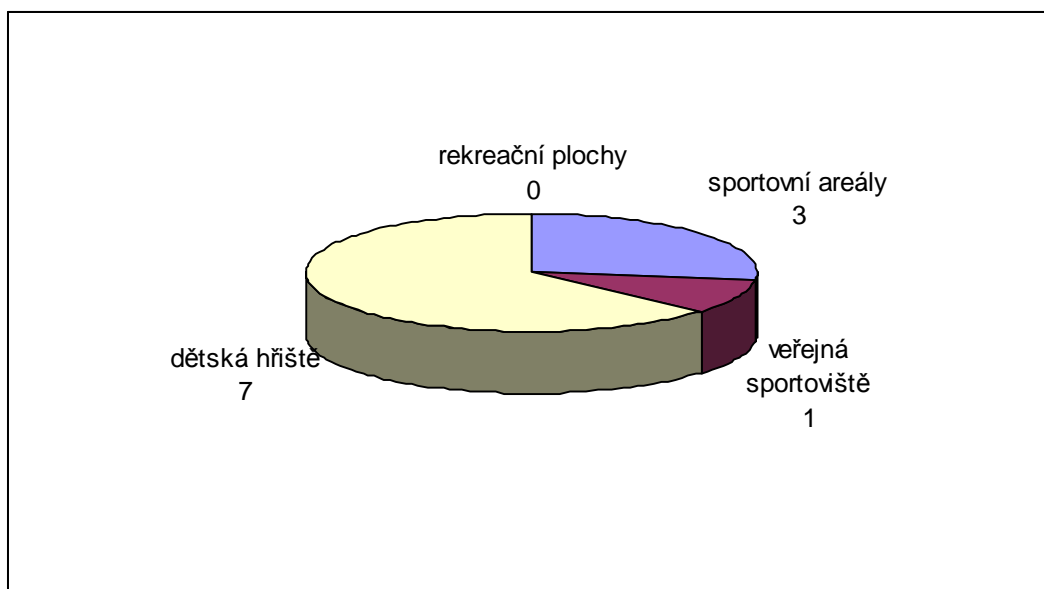
Graf 3. Zobrazení vybavenosti městské části České Budějovice 3

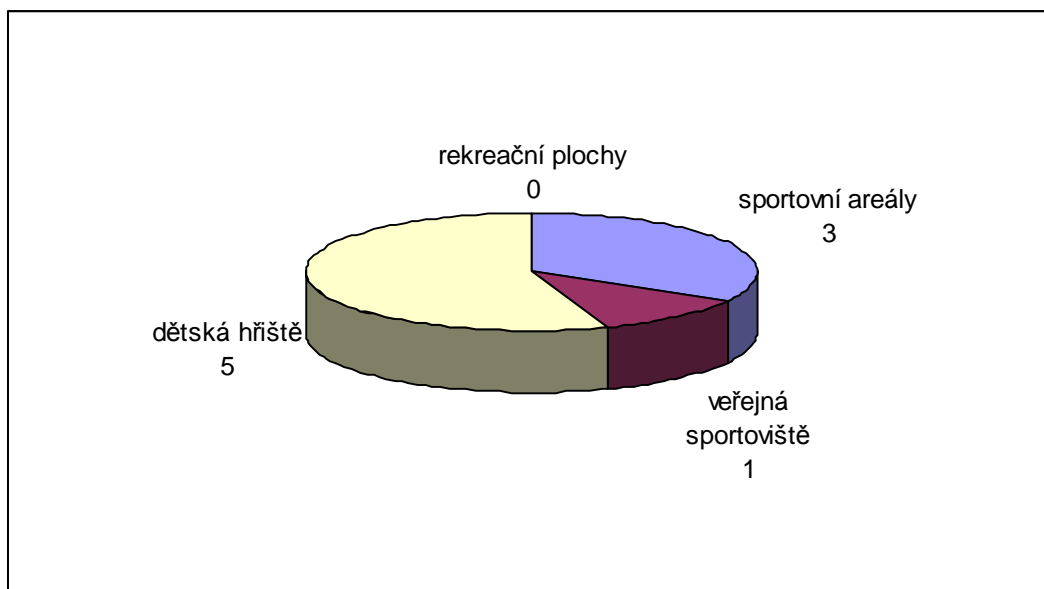
Graf 4. Zobrazení vybavenosti městské části České Budějovice 4

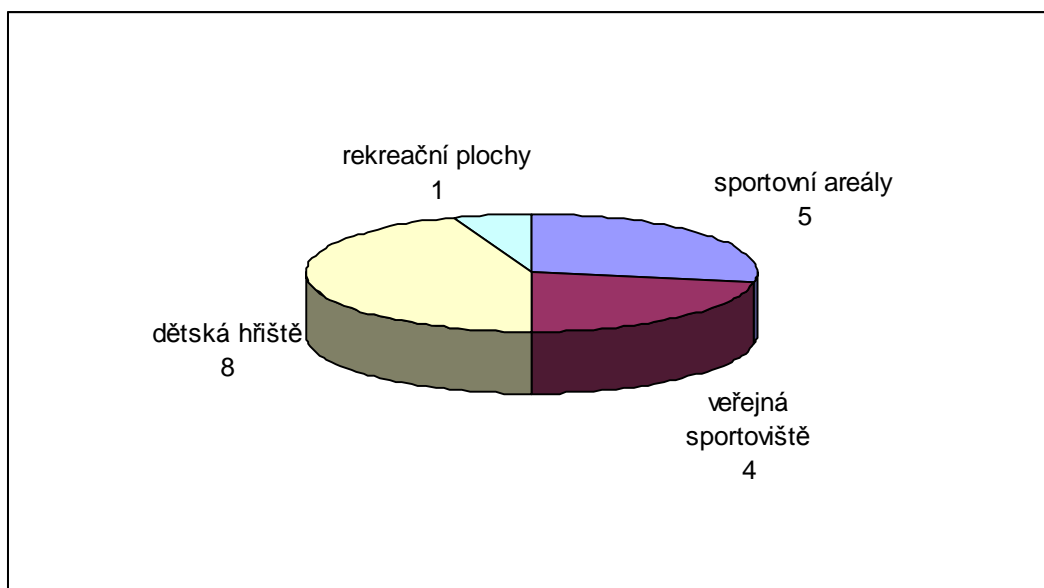
Graf 5. Zobrazení vybavenosti městské části České Budějovice 5

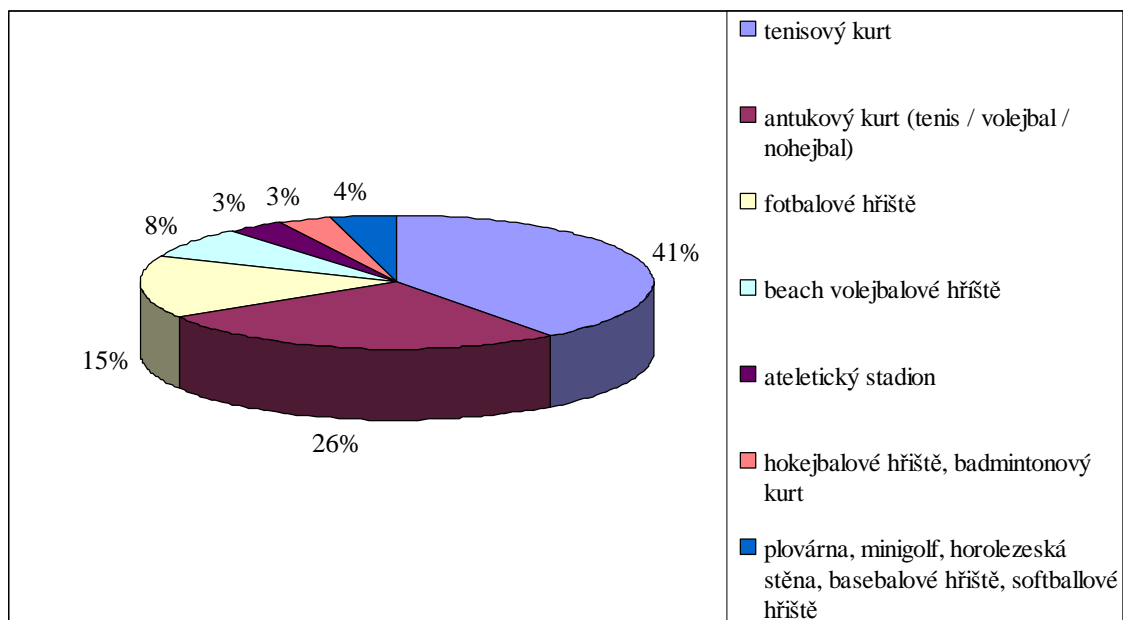
Graf 6. Zobrazení vybavenosti městské části České Budějovice 6

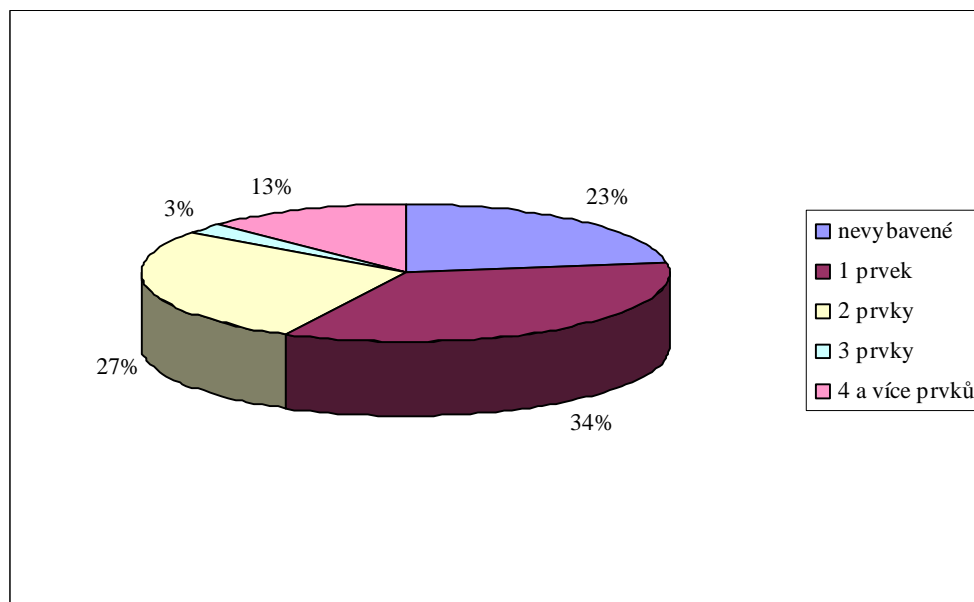
Graf 7. Zobrazení vybavenosti městské části České Budějovice 7

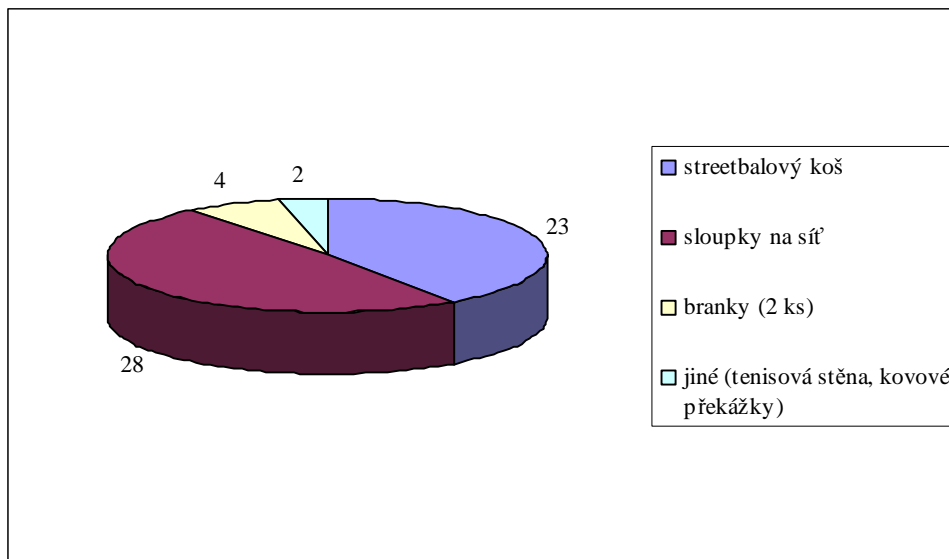
Graf 8. Procentuální zastoupení jednotlivých hracích ploch ve sportovních areálech

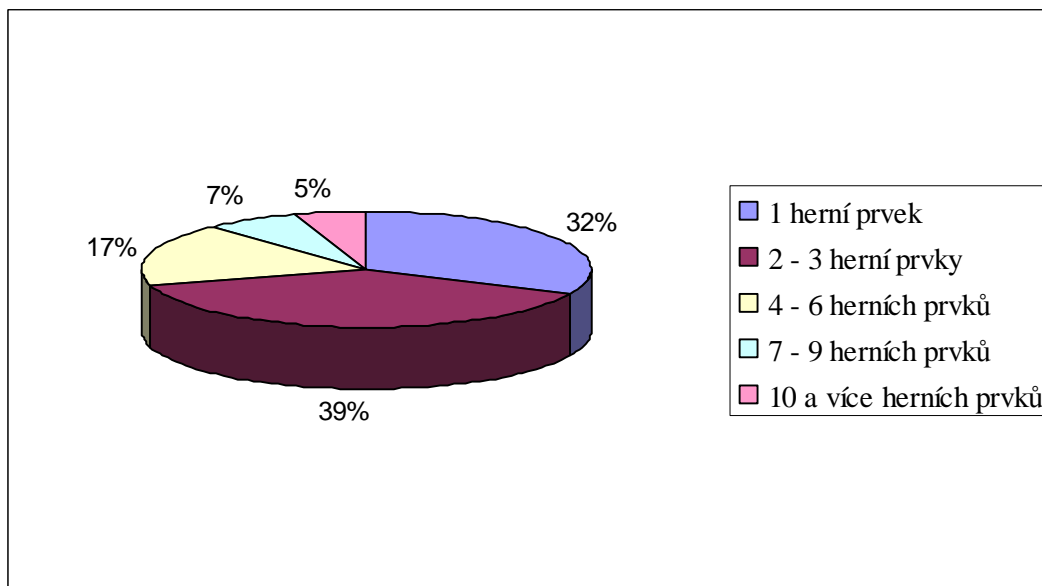
Graf 9. Procentuální zobrazení vybavenosti veřejných sportovišť

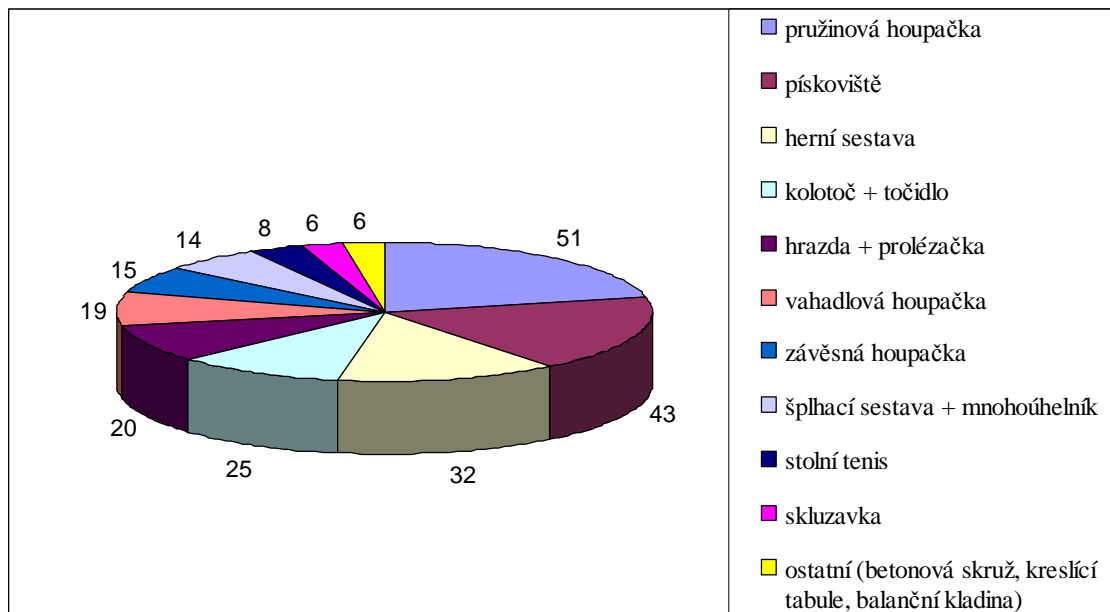
Graf 10. Zastoupení herních prvků na veřejných sportovištích

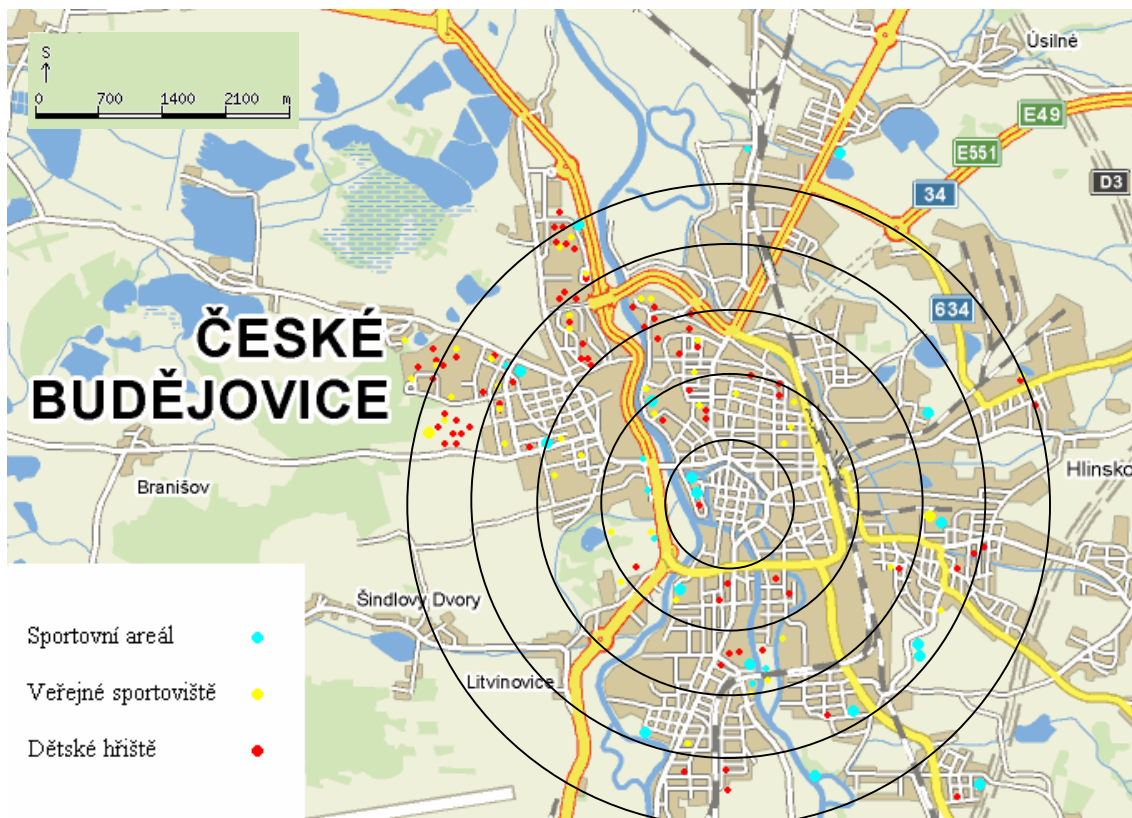
Graf 11. Procentuální zobrazení vybavenosti dětských hřišť

Graf 12. Zastoupení herních prvků na dětských hřištích

Obrázek 4. Hustota prostor vhodných pro volnočasové pohybové aktivity v závislosti na vzdálenosti od centra města (kružnice jsou vzdáleny vždy o 700 m)

6 DISKUZE

Na základě vyhodnocení výsledků z předchozí kapitoly lze vyvodit závěry k hypotézám uvedeným v kapitole Odborné otázky.

První hypotézou byl předpoklad, že na katastrálním území města České Budějovice je dostatek možností pro realizaci volnočasových aktivit. Dle mého názoru je v tomto městě nabídka možností pro realizaci volnočasových aktivit poměrně bohatá. Přesto se však mohou najít jedinci, kterým by se nabídka jako dostatečná zdát nemusela. Z grafu č.8 je patrné, že nejvíce sportovních areálů nabízí prostory pro tenisové nadšence. Poté je v rámci sportovních areálů nejvíce antukových hřišť, která mohou být využita pro tenis, volejbal či nohejbal.

40 veřejných sportovišť spravovaných magistrátem města České Budějovice je z větší části vybavených, což je vidět v grafu č.9. Tyto objekty nabízejí celkovou plochu 11 244 m². Stav a vybavenost jednotlivých ploch se velmi liší. Je znát, že pokud je hřiště atraktivně vybavené, je i využíváno.

Možnosti pro maminky s malými dětmi, které velmi rády navštěvují dětská hřiště, jsou také rozsáhlé. Prostory označované jako dětská hřiště se od sebe poměrně liší. Na některých místech se nachází pouze pískoviště nebo prolézačka, naopak jinde je nabídka jednotlivých herních prvků bohatá a na první pohled velmi lákavá. Je patrný i rozdíl mezi jednotlivými výrobci, např. specifické dětské hřiště ve vnitrobloku J.Bendy. Měření rozměrů jednotlivých objektů bylo poměrně obtížné, protože mnoho jich nemá pravidelné tvary, ale volně kopírují jednotlivé herní prvky. Celkem zaujímají dětská hřiště plochu 10 764,5 m².

Ačkoli jsem vzala v úvahu pouze největší rekreační prostory ve městě, připadá na jednoho obyvatele téměř 9 m² plochy pro rekreaci. Tento údaj je výsledkem podílu celkové odpočinkové plochy, což je 84 ha, a počtu obyvatel, který udali na magistrátu města, tedy 95 986 (k 31.12.2002).

Cyklistika není v tomto městě považována pouze za sport, ale za vhodnou alternativu městské dopravy. Tomu odpovídá i rozsáhlá síť městských cyklostezek, které navazují na páteřní cyklotrasy. Prostý součet délek cyklotras v Českých Budějovicích je 84,279 km, přesto reálná délka je „pouze“ 70,5 km. Toto je dáno tím, že některé trasy vedou po stejném území. Turistické trasy vedoucí z Českých Budějovic

nejsou tak bohaté, přesto snadno umožňují napojení se na mnohé další trasy. Pro rybáře, nejen sportovní, je ve městě 294,2 ha revírů, pstruhových, mimopstruhových i místních, takže vybrat si může opravdu každý.

V hypotéze č.2 jsem předpokládala, že v okrajových částech katastrálního území města České Budějovice existuje více možností pro realizaci volnočasových aktivit než v centru města.

Pokud považujeme za centrum města náměstí Přemysla Otakara II., lze říci, že nejvíce možností pro realizaci volnočasových aktivit je ve vzdálenosti 2100 až 2800 m (26,1 %) a 2800 až 3500 m (26,6 %) od centra zejména na severozápadní straně. 18,5 % objektů pro volný čas se nachází 1400 až 2100 m od centra, 17 % 700 až 1400 m od centra. Ve vzdálenosti nad 3500 m od středu města se nalézají pouze 9,6 % těchto objektů. Do 700 m od centra se nachází jen 2,2 % volnočasových ploch.

Toto je dáno propozicemi města. Nejvíce objektů, zejména tedy veřejných sportovišť a dětských hřišť, je rozloženo v městském obvodu České Budějovice 2 a České Budějovice 3 v sídlišťových zástavbách, zejména v sídlištích Vltava, Šumava a Máj. Toto je důsledkem faktu, že tato sídliště byla stavěna v poměrně nedávné době, kdy se již kladl poměrně velký důraz na vytváření možností pro volnočasové aktivity mládeže ve městech. Dále se tyto objekty vyskytují v blízkosti řeky Malše, která vytváří velmi příjemné prostředí.

Celkově nejvybavenějšími městskými částmi jsou České Budějovice 2, 3 a 7. Naopak nejméně České Budějovice 4 a 1, která je však zároveň také nejmenší městskou částí.

7 ZÁVĚR A DOPORUČENÍ PRO PRAXI

Pro zpracování mé bakalářské práce jsem musela fyzicky najít velké množství sportovních areálů a veřejných sportovišť. Na vlastní oči jsem se tak přesvědčila o množství a kvalitě jednotlivých ploch, která nabízejí aktivní trávení volného času nejen pro mládež. Město České Budějovice se velmi zajímá o nabídku možností volnočasových aktivit pro své obyvatele i jedince z blízkého okolí. Což je vidět, především na projektech, které mají za úkol zatraktivnit území v oblasti rekreace. Velkým problémem města je pravděpodobně lesopark Stromovka, který měl být již několikrát přebudován, ale žádný z návrhů ještě nebyl zrealizován.

V dnešní hypokinetické době je velmi důležité věnovat se jakékoliv pohybové aktivitě, která má příznivý vliv nejen na naše fyzické, ale i duševní zdraví. K tomu je nejvhodnější využít volný čas, jehož časová kapacita se v posledních letech značně navýšila. Dnes lze již i ve městech najít dostatek vhodných prostor pro takové aktivní trávení volného času. Člověk ani nemusí být členem nějaké organizace, která sdružuje zájemce o stejné aktivity a pořádá pravidelnou činnost. Stačí doma vzít vhodné sportovní náčiní a vypravit se do města. Samozřejmě větší zábava je vždy ve skupině a i pravidla jednotlivých sportovních her je možné uzpůsobit aktuálním podmínkám.

Zkrátka kdo chce, zábavu a pohyb si vždycky najde.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- BUCHBERGER, J., FRÜHBAUER, Z., KVAPILÍK, J. *Cestování a zdraví*. Praha: MAXDORF, 1997. ISBN 80-85800-70-5
- DOREN, M., PRAMANN, U. *Skateboarding – příručka pro teorii a praxi*. Praha: nakl. Svoboda, 1994. ISBN 80-205-0405-2
- GIEHRL, J., HAHN, M. *Plavání*. České Budějovice: KOPP, 2000. ISBN 80-7232-126-9
- HARJUNG, M., ATHANASIADIS, A. *Kolečkové brusle: Sport a zábava pro každého*. Bratislava: PRÍRODA a.s., 1996. ISBN 80-07-00843-8
- HODAŇ, B., DOHNAL, T. *Rekreologie*. Olomouc: Hanex, 2008. ISBN 978-80-244-2197-1
- HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5
- CHALMERS, A. *In-line brusle: Pohled do světa in-line bruslení od úplných začátků až po rychlobruslení*. Havlíčkův Brod: Fragment, 1999. ISBN 80-7200-245-7
- JANČAR, V. *Tipy na výlety: Na lodi křížem krázem po Čechách a Moravě*. Havlíčkův Brod: FRAGMENT, 2004. ISBN 80-7200-912-5
- JANSA, P., DOVADIL J. A KOL. *Sportovní příprava: Vybrané teoretické obory – stručné dějiny tělesné výchovy a sportu, základy pedagogiky a psychologie sportu, fyziologie sportu, sportovní trénink, sport zdravotně postižených, sport a doping, úrazy ve sportu a první pomoc, základy sportovní regenerace a rehabilitace, sportovní management*. Praha: O-art, 2007. ISBN 80-903280-8-3
- KARAS, M., KUČERA, J. *Skateboarding*. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0101-0
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-774-4
- LANDA, P., LIŠKOVÁ, J. *Rekreační cyklistika*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. ISBN 80-247-0726-8
- McMANNERS, H. *Encyklopedie turistiky*. Bratislava: Příroda, a.s., 1997. ISBN 80-07-00927-2

MIKOŠKA, J. *Outdoorové sporty – přehled outdoorových sportů, potřebná výbava, fyzická příprava, psychika a úspěch, výkon, výživa a odpočinek*. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-251-0896-1

MŠMT *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice – Bílá kniha*. Praha: Tauris, 2001. ISBN: 80-211-0372-8

PEHLE, T. & KOL. *Lexikon – cyklistika: Typy kol, Výbava a technologie, Výlety*. Dobruška: REBO Productions CZ, 2008. ISBN 978-80-7234-858-9

SLEPIČKOVÁ, I. *Sport a volný čas – vybrané kapitoly*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1039-6

SOVOVÁ, E., ZAPLETALOVÁ, B., CIPRYANOVÁ, H. *100+1 otázek a odpovědí o chůzi, nejen nordické*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2280-1

TÁBORSKÝ, F. *Sportovní hry II: základní pravidla – organizace – historie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. ISBN 80-247-1330-6

TÁBORSKÝ, F. *Sportovní hry: základní pravidla – organizace – historie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. ISBN 80-247-0875-2

TUREK, J. A KOL. *Outdoorový průvodce: Šumava a okolí*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-2024-1

TVRZNIČEK, A., SOUMAR, L. *Běhání – od joggingu po maraton*. Praha: Grada Publishing, a.s., 1999. ISBN 80-7169-858-X

ADMIN. *I.centrum zdravotně postižených, jižních Čech, o.s.: O Centru* [on-line]. Aktualizováno 2010-03-21 [citováno 2010-03-25]. Dostupné z: <http://www.lczpjc.cz/o-centru/>

Angels. *Baseball, Softball Angels ČB* [on-line]. Aktualizováno 2010-03-21 [citováno 2010-03-25]. Dostupné z: <http://www.angels.cz>

ANIPOL *Tenis club* [on-line]. Aktualizováno 2010-03-21 [citováno 2010-03-25]. Dostupné z: http://www.anipol.cz/vnitrek.php?soubor=tenis_club.txt

BRABEC, M. *Freetime park Stromovka* [on-line]. [citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.c-budejovice.cz/cz/rozvoj-mesta/rozvoj-mesta/Stranky/freetime-park-stromovka.aspx>

BRYNYCH, O. *SOKOL České Budějovice ATLETIKA* [on-line]. c2008-
[citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.atletika.sokol-cbu.cz/>

CIRMACIU, M. *Napsali o nás* [on-line]. Aktualizováno 2010-03-20 [citováno
2010-03-25]. Dostupné z: <http://www.cb-sport.cz/info-o-projektu.html>

ČRS MO1 České Budějovice. *Naše revíry* [on-line]. Aktualizováno 2008-04-02
[citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://rybaricb.cz/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=9>

ČRS MO2 České Budějovice. *Naše revíry* [on-line]. Aktualizováno 2010-03-15
[citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://rybari.pohoda.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=4>

GeoWiki: otevřená encyklopedie [on-line]. Aktualizováno 2009-03-12 [citováno
2010-03-20]. Dostupné z: http://wiki.geocaching.cz/wiki/Hlavn%C3%AD_strana

Klub českých turistů. *Začátky české turistiky a KČT* [on-line]. c2005-2009
[citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/historie/zacatky-ceske-turistiky-a-kct>

KONDIK.CZ *Sportovní areál Kondik* [on-line]. c2010 [citováno 2010-03-20].
Dostupné z: <http://www.kondik.cz/>

KUBALA, P. *Mezinárodní symposium Outdoor Sports Education* [on-line].
[citováno 2009-12-15]. Dostupné z: http://www.ceskacesta.cz/nekomercni/NSreference/NK_clanky/outdoorsporteducation

KUČERA, L. *Atletika SK Čtyři Dvory České Budějovice v roce 2002* [on-line].
Aktualizováno 2010-03-21 [citováno 2010-03-25]. Dostupné z: <http://a4dv.tym.cz/index.php/z-nasich-archivu/atletika-sk-ctyri-dvory-ceske-budejovice-v-roce-2002/>

LASZÁK, R. *SK Pedagog ČB: Historie klubu* [on-line]. Aktualizováno 2010-
03-12 [citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.skpedagog.cz/sekce/historie.php>

LTC. *Lawn Tennis Club* [on-line]. [citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.teniscb.cz/cz/index>

PIRNOS, J. *SK Slavia ČB* [on-line]. Aktualizováno 2010-03-21 [citováno 2010-
03-25]. Dostupné z: <http://slavia.pohoda.com/>

POSPÍŠILOVÁ, M. *T.J. SOKOL České Budějovice TENIS* [on-line]. c2007-
[citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.sokol-cbu.cz/sokolcb/tenis2.html>

SCM. *Sportovní centrum mládeže – Složičtě* [on-line]. Aktualizováno 2010-03-21 [citováno 2010-03-25]. Dostupné z: http://www.dynamocb.cz/zobraz.asp?t=scm_info

SK Meřák. *Sportovní hala Meřák spol.s r.o. – servis* [on-line]. [citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.metak.cz/index.php?stranka=servis>

Sportovní klub Policie. *Areál sportovního klubu* [on-line]. [citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.skpcb.cz/index.php/areal>

Statutární město ČB. *Projekt Vltavská vodní cesta* [on-line]. [citováno 2010-04-20]. Dostupné z: <http://www.c-budejovice.cz/cz/rozvoj-mesta/mesto-a-voda/Stranky/projekt-vltavska-vodni-cesta.aspx>

Statutární město ČB. *Relaxace a odpočinek* [on-line]. [citováno 2010-04-20]. Dostupné z: <http://www.cb-info.cz/cz/mesto-zazitku/sportovni-zazitky/stranky/relaxace-a-odpocinek.aspx>

STROUHA, A. *McDonalds rodinná tribuna na Střeleckém ostrově* [on-line]. Aktualizováno 2009-07-29 [citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.dynamocb.cz/clanek.asp?id=3770>

ŠVEHLA, J. „Špačkárna“, „U Špačků“ – volejbal od roku 1957 [on-line]. Aktualizováno 2010-03-21 [citováno 2010-03-25]. Dostupné z: <http://www.skspacecb.cz/index.html>

URBAN, P. *Jihočeský krajský atletický svaz: Oddíly JČKAS* [on-line]. [citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.jckas.cz/oddily.php>

Wikipedia: otevřená encyklopedie [on-line]. Aktualizováno 2010-01-16 [citováno 2010-03-20]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/RybolovnC3%A1_tehnika

ZAVORAL, J. *Letní plovárna* [on-line]. Aktualizováno 2010-02-24 [citováno 2010-03-20]. Dostupné z: <http://www.c-budejovice.cz/cz/turistika-a-volny-cas/sport/stranky/letni-plovarna.aspx>

ZICHOVÁ, V. *Beach areál České Budějovice – Areál plážových sportů pro každého* [on-line]. Aktualizováno 2010-03-21 [citováno 2010-03-25]. Dostupné z: <http://www.beachareal.cz/index.html>

9 PŘÍLOHY

Příloha č.1: mapa „Celková situace se souhrnným výčtem území (makrobloků) pro různé formy využití ploch pro sport dle výkresu č.2.1. ÚPnM České Budějovice“

Příloha č.2: cyklomapa Českých Budějovic

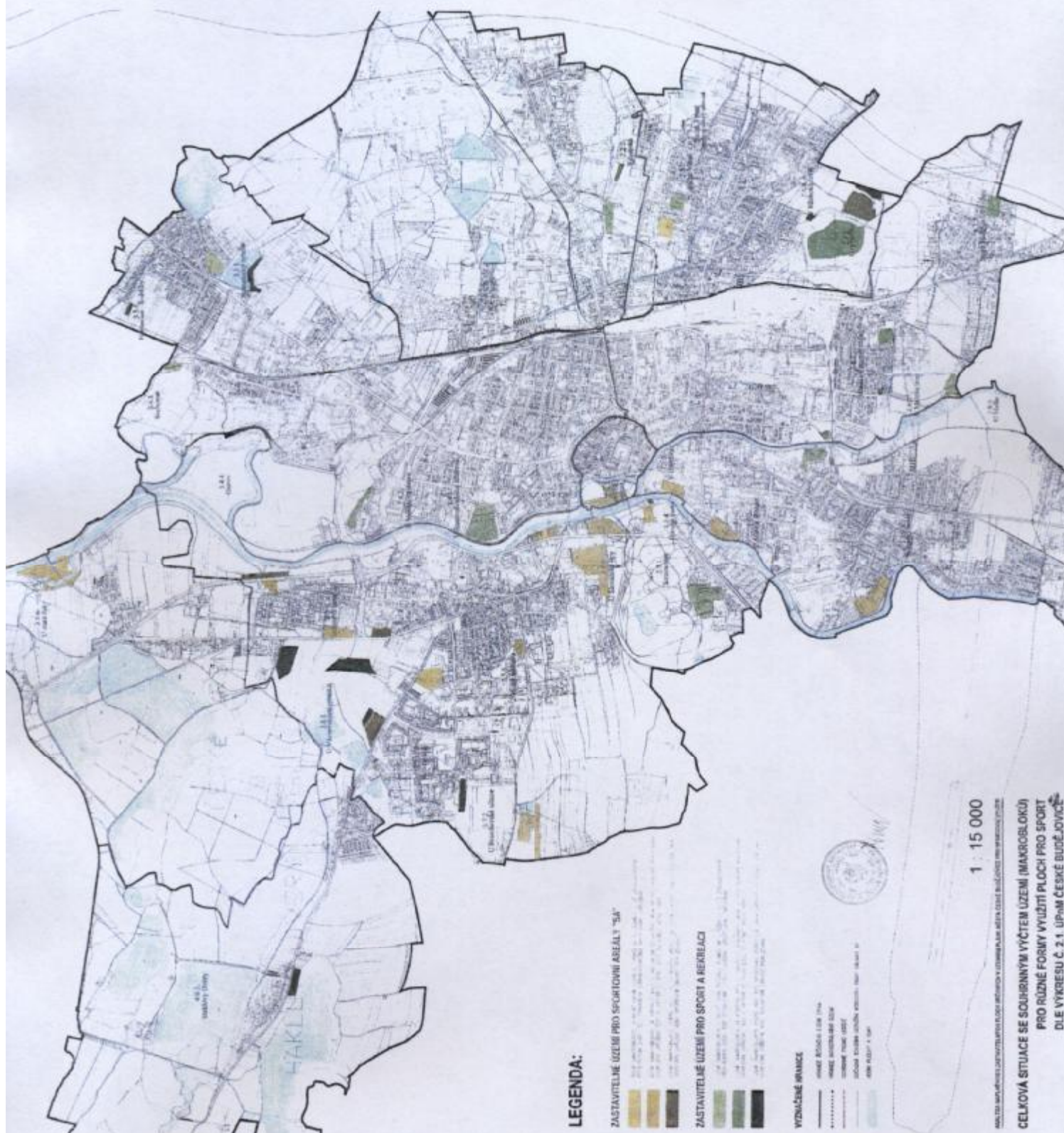
Příloha č.3: České Budějovice město sportu 2009 - 2010

Příloha č.4: řád veřejných sportovišť

Příloha č.5: půdorysy hřišť

Příloha č.6: tabulka zdravotních indikací a kontraindikací různých druhů turistiky

Příloha 1 - mapa „Celková situace se souhrnným výčtem území (makrobloků) pro různé formy využití ploch pro sport dle výkresu č.2.1. ÚPnM České Budějovice“

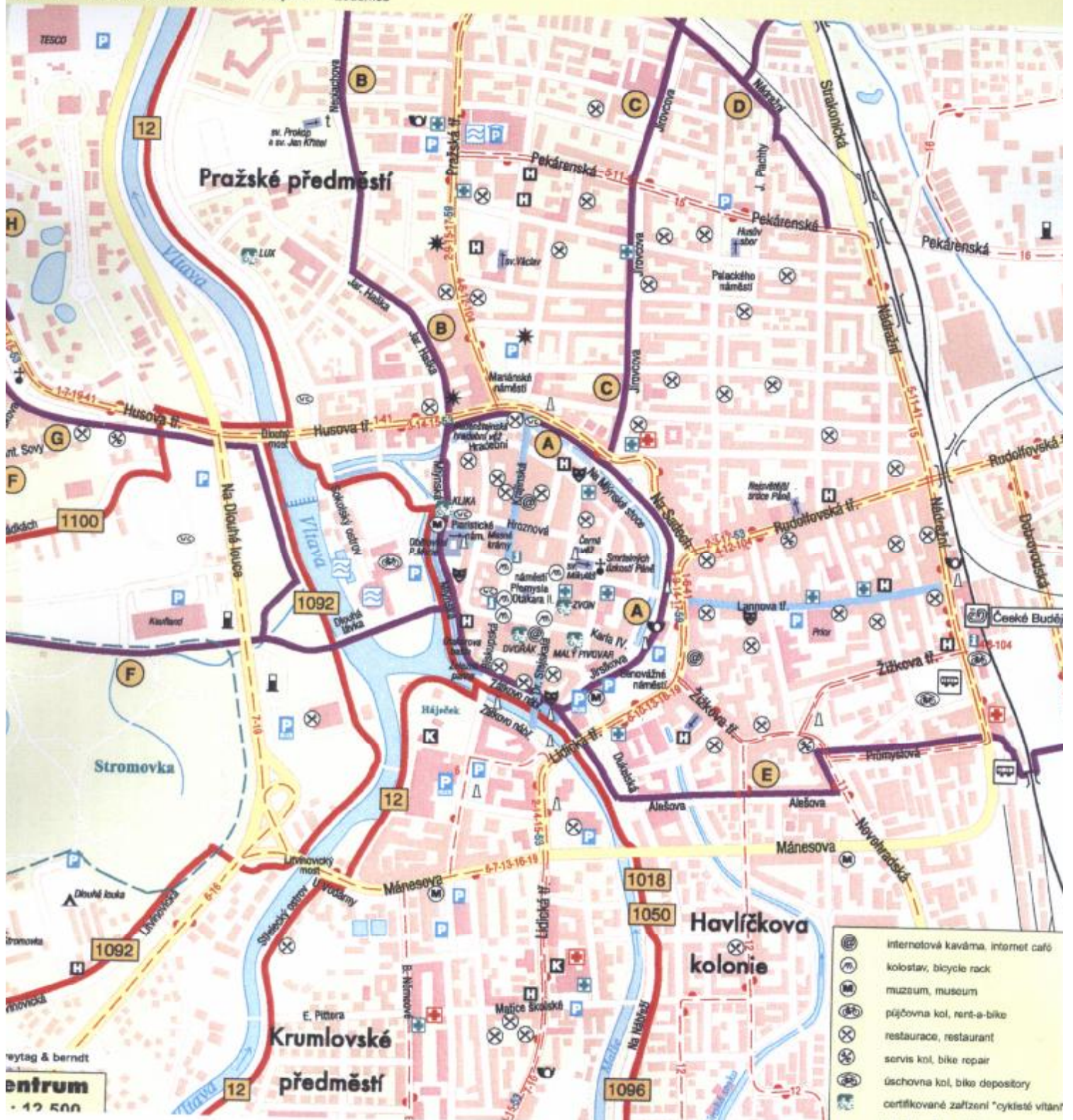
**TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM
TOURIST INFORMATION CENTRE**

nám. Přemysla Otakara II, č. 2
370 92 České Budějovice
tel./fax: 386 801 414, tel.: 386 801 413
e-mail: info@c-budejovice.cz
www.c-budejovice.cz

PÁTEŘNÍ CYKLOTRASY · MAJOR CYCLING PATHS

- No. 12 Hluboká nad Vltavou – České Budějovice – Dolní Dvořítě
- No. 122 České Budějovice – Borek – Třeboň
- No. 1018 České Budějovice – Vidov – Kaplice
- No. 1050 České Budějovice – Dobrá Voda – Borovany – Nové Hrady
- No. 1096 České Budějovice – Rudolfov – Třeboň
- No. 1092 České Budějovice – Lipí – Holašovice
- No. 1100 České Budějovice – Čakov – Dubné
- No. 1108 České Budějovice – Vrbské rybníky
- No. 1120 České Budějovice – Staré Hodějovice – Lednice

- Cyklotrasa A:** okruh okolo městského centra. Část okruhu tvoří trasa č. 12 a 1018
Cycling path A: loop around the historic centre, partially together with paths No. 12 a 1018
- Cyklotrasa B:** propojuje centrum města s obchodní zónou Strakonická
Cycling path B: connects city centre with commercial district Strakonická
- Cyklotrasa C:** je vedena od centra města Jirovcovou ulicí do Husovy kolonie
Cycling path C: connects city centre with Husova kolonie via Jirovcova street
- Cyklotrasa D:** je vedena po severním okraji vnitřního města, propojuje cyklotrasy B a C
Cycling path D: traverses through the northern inner city, connects paths B and C
- Cyklotrasa E:** spojuje centrum města se Suchým Vrbným a Rudolfovskou třídou
Cycling path E: connects city centre with Suché Vrbné and Rudolfovská street
- Cyklotrasa F:** spojuje centrum města s parkem Stromovka
Cycling path F: connects city centre with Stromovka park
- Cyklotrasa G:** spojuje centrum města přes Dlouhý most se sídlištěm Šumava a Máj
Cycling path G: connects city centre with districts Šumava and Máj via Dlouhý most
- Cyklotrasa H:** zprostředkovává spojení pomocí trasy G se sídlištěm Vltava
Cycling path H: provides connection with Vltava district
- Cyklotrasa I:** propojuje cyklotrasy H a B
Cycling path I: connects cycling paths H and B
- Cyklotrasa J:** propojuje cyklotrasu I s trasou č. 122 a dále s cyklotrasou B
Cycling path J: connects path I with path No. 122 and further on with path B

České Budějovice
 1 : 32 000

1050 Pátevní cyklotrasy • Major Cycling Paths
 E Městské cyklotrasy • City Cycling Paths

Příloha 3 – České Budějovice město sportu 2009 - 2010

partneři projektu:

TENTO PROJEKT
„ČESKÉ BUDĚJOVICE
- MĚSTO SPORTU“
JE SPOLUFINANCOVÁN
EVROPSKOU UNÍÍ

ČESKÉ BUDĚJOVICE - MĚSTO SPORTU

2009 - 2010

ROZVOJ KULTURY A SPORTU V JIHOČESKÉM KRAJI

Hokej / Fotbal / Volejbal / Basketbal

- 1. 2. 2010 - Profi trénink s volejbalisty
- 28. 2. 2010 - Pochody za úplňku
- 1. 3. 2010 - Sportovní volejbalový den
- 16. 3. 2010 - Profi trénink s hokejisty a den otevřených dveří na zimním stadionu
- Semináře o vlivu sportů na lidský organismus - hokej (termín bude upřesněn)
- 6. 4. 2010 - Profi trénink s basketbalisty
- 14. 4. 2010 - Semináře o vlivu sportů na lidský organismus - fotbal
- 15. 4. 2010 - Basketbalové odpoledne v Hluboké nad Vltavou
- 25. 4. 2010 - Výstup na Kleť s fotbalisty
- 8. 5. 2010 - Sport v ulicích města České Budějovice
- 17. 5. 2010 - Profi trénink s fotbalisty a den otevřených dveří na fotbal. stadionu
- 30. 5. 2010 - Sportovní fotbalový den
- 26. 6. 2010 - Pochody za úplňku
- 28. 6. 2010 - Loučíme se na prázdniny s hokejisty
- 6. 9. 2010 - Profi trénink s fotbalisty a den otevřených dveří na fotbal. stadionu
- 9. 9. 2010 - Volejbalové odpoledne
- 2. 10. 2010 - Sportovní basketbalový den
- 19. 10. 2010 - Profi trénink s basketbalisty
- 20. 10. 2010 - Semináře o vlivu sportů na lidský organismus - basketbal
- 1. 11. 2010 - Profi trénink s volejbalisty
- 22. 11. 2010 - Semináře o vlivu sportů na lidský organismus - volejbal
- 6. 12. 2010 - Sportovní hokejový den
- 15. 2. - 28. 2. 2010 - Výstava jihočeských olympioniků - Písek
- 3. 5. - 16. 5. 2010 - Výstava jihočeských olympioniků - Jindřichův Hradec
- 23. - 27. 8. 2010 - Beach škola volejbalu
- 26. 7. - 15. 8. 2010 - Výstava jihočeských olympioniků - České Budějovice
- 27. 9. - 10. 10. 2010 - Výstava jihočeských olympioniků - Strakonice
- 31. 5. - 5. 6. 2010 - Večery se sportem

PODPOŘENO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Směr budoucnost - cíl prosperita

www.cb-sport.cz

ŘÁD VEŘEJNÝCH SPORTOVIŠŤ

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Účelem tohoto Řádu je úprava užívání veřejných sportovišť (dále jen sportoviště), která jsou ve vlastnictví statutárního města České Budějovice.
2. Užívání sportovišť se řídí tímto Řádem sportovišť (dále jen Řád), který je uveden v příloze č. 1.
3. Seznam jednotlivých sportovišť je uveden v příloze č. 2.
4. Řád sportoviště bude na každém sportovišti vyvěšen na viditelném místě tak, aby se každý, kdo sportoviště užívá, mohl tímto Řádem řídit.
5. Pro jednotlivá sportoviště je možné upravit pravidla chování odchylně od Řádu s tím, že v takovém případě má přednost provozní řád vyvěšený na každém jednotlivém sportovišti.
6. Provozování veřejného sportoviště městem České Budějovice je službou v samostatné působnosti obce.
7. Touto vyhláškou se neřídí užívání hřišť s dětskými prvky, jako jsou pískoviště, prolézačky, skluzavky atd.

Článek 2

Užívání sportoviště

1. Sportoviště jsou přístupná veřejnosti bezplatně.
2. Sportoviště může užívat každá fyzická nebo právnická osoba ke sportu.
3. Sportoviště jsou užívána v době od 8:00 do 22:00 hodin.

Článek 3

Povinnosti vlastníka sportoviště

1. Vlastník sportoviště je povinen udržovat sportoviště v takovém stavu, aby jeho užívání neohrožovalo majetek, zdraví nebo životy osob.
2. Vlastník sportoviště je povinen sportoviště udržovat a provádět opravy zařízení, která se na sportovišti nacházejí a jsou v jeho majetku.

Článek 4

Povinnosti právnických a fyzických osob užívajících sportoviště

Veškeré právnické a fyzické osoby, které v souladu s tímto Řádem a způsobem v něm uvedeným užívají sportoviště, jsou povinny :

1. respektovat Řád.
2. užívat sportoviště takovým způsobem, aby nedošlo ke škodám na zařízení nacházejícím se na sportovišti, na majetku osob nacházejících se na sportovišti a k poškození zdraví osob nacházejících se na sportovišti.
3. dbát pokynů osob, v jejichž působnosti je dohled nad dodržováním tohoto nařízení.

Článek 5

Pořádání akcí pro veřejnost na sportovišti

1. Jakékoli užívání sportoviště pro veřejnou organizovanou akci v prostoru sportoviště, je pořadatel povinen před započítím akce projednat s vlastníkem sportoviště s tím, že bez jeho souhlasu není možno sportoviště pro tento účel užívat.
2. Právnická nebo fyzická osoba, která chce pořádat na sportovišti akci pro veřejnost, musí určit osobu, která bude vystupovat jménem pořadatele.
3. Uvedená osoba jménem pořadatele zabezpečí, aby jakákoli akce pro veřejnost na sportovišti byla zajištěna tak, aby nebyla v rozporu s tímto Řádem.

Článek 6

Kontrola dodržování Řádu a sankce

1. Ke kontrole dodržování tohoto Řádu je oprávněna osoba, která bude k tomu vlastníkem sportoviště pověřena nebo Městská policie.

Článek 7

Účinnost

Tento Řád nabývá účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení.

primátor města
doc. RNDr. Miroslav Tetter, CSc., v. r.

náměstkyně primátora
Mgr. Vlasta Bohdalová, v. r.

PROVOZNÍ ŘÁD SPORTOVIŠTĚ

1. Na sportovišti je každá fyzická nebo právnická osoba, která sportoviště užívá povinna dodržovat čistotu, pořádek a pravidla hygieny.
2. V případě, že při užívání sportoviště dojde k jeho znečištění užívající fyzickou nebo právnickou osobou, je taková osoba povinna odstranit uvedené znečištění. V případě, že uvedené znečištění způsobí osoba, která není sama schopna posoudit následky svého jednání a o kterou doprovázející fyzická osoba pečuje (rodiče, pěstouni a jiné doprovázející osoby), je doprovázející osoba odpovědná za odstranění následků znečištění.

3. Na sportovišti je ZAKÁZÁNO:

- a) vjíždět, jezdit a parkovat dopravními prostředky s výjimkou vozíčků pro zdravotně postižené osoby,
- b) vjíždět a jezdit na jízdním kole, lyžích, saních a bobech, na kolečkových bruslích a skateboardech s výjimkou sportovišť určených jako skatepark,
- c) vstupovat se psy a jinými zvířaty,
- d) používat otevřený oheň, kouřit a používat jedy, výbušniny a jiné nebezpečné látky,
- e) odhazovat odpadky mimo místa k tomu určená,
- f) nocovat a stavět stany,
- g) užívat alkohol, omamné a psychotropní látky,
- h) obtěžovat ostatní uživatele sportoviště a okolí sportoviště nadměrným hlukem či jiným způsobem rušícím užívání sportoviště jinými právnickými nebo fyzickými osobami,
- i) užívat sportoviště mimo vymezenou dobu,
- j) umísťovat v prostoru sportoviště jakékoliv další sportovní vybavení (např. branky, překážky apod.), dále reklamy, informační či jiná podobná zařízení s výjimkou těch, u nichž dá souhlas vlastník sportoviště,
- k) poškozovat a ničit zařízení sportoviště.

**PROVOZNÍ DOBA SPORTOVIŠTĚ
je stanovena na dobu od 8:00-21:00 hod.**

V případě úrazu volejte tel. číslo: 155 – záchranná služba

V případě páchaní trestné činnosti volejte tel. číslo: 158 – Policie ČR nebo 156 – Městská policie

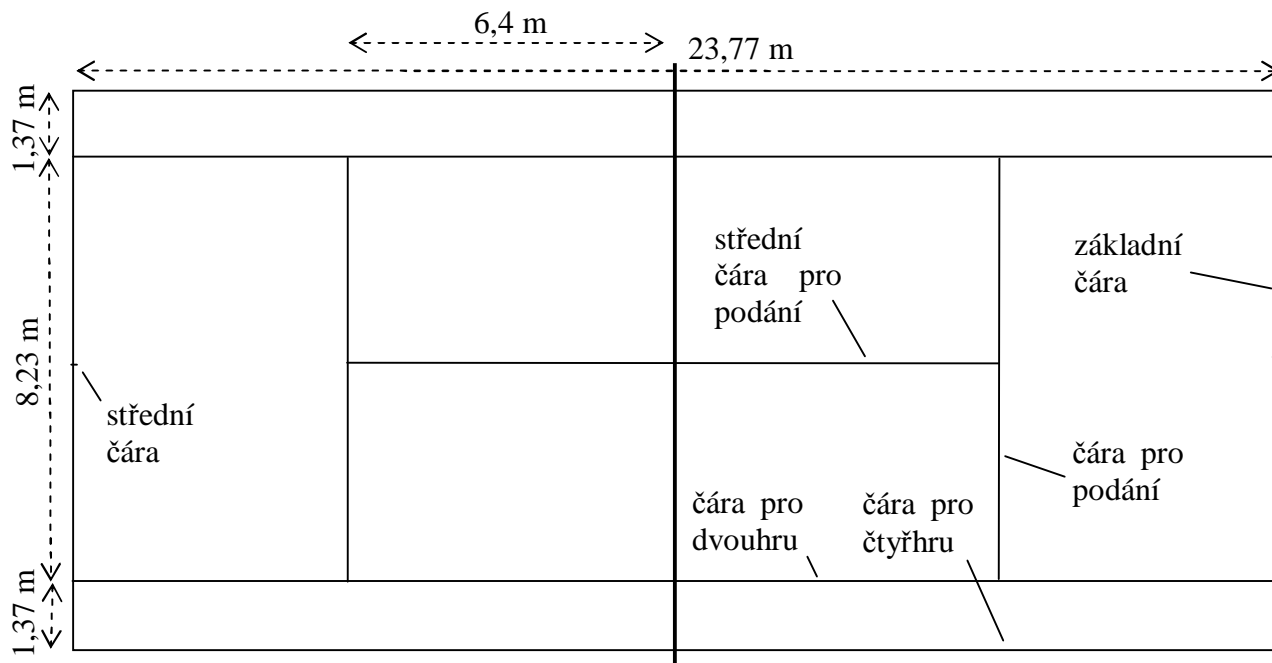
Děkujeme všem, kteří respektují tento řád.

Správce sportoviště:

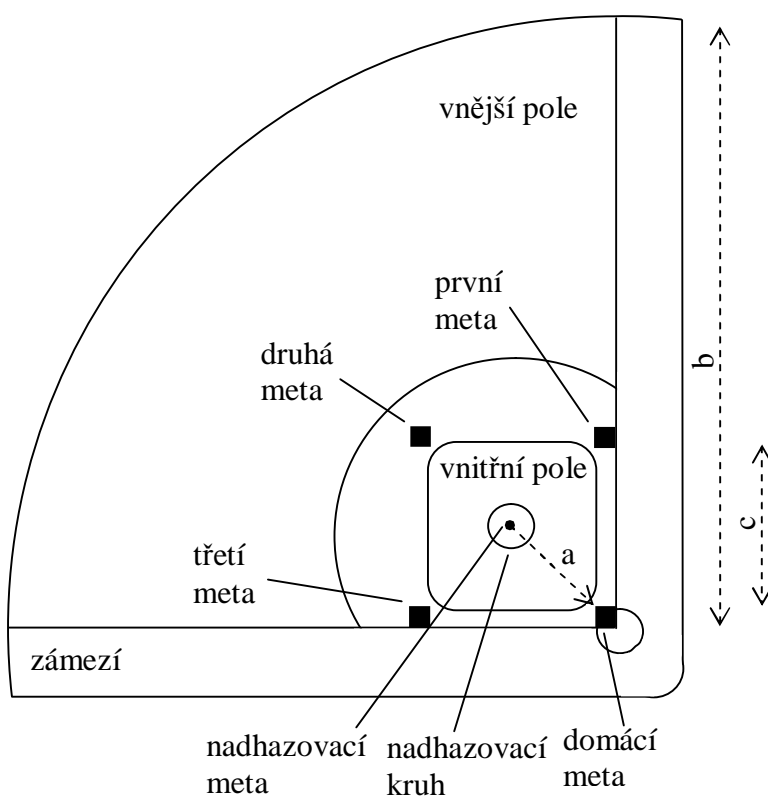
Magistrát města České Budějovice, odbor školství a tělovýchovy

Příloha 5 – půdorysy hřišť

Tenis

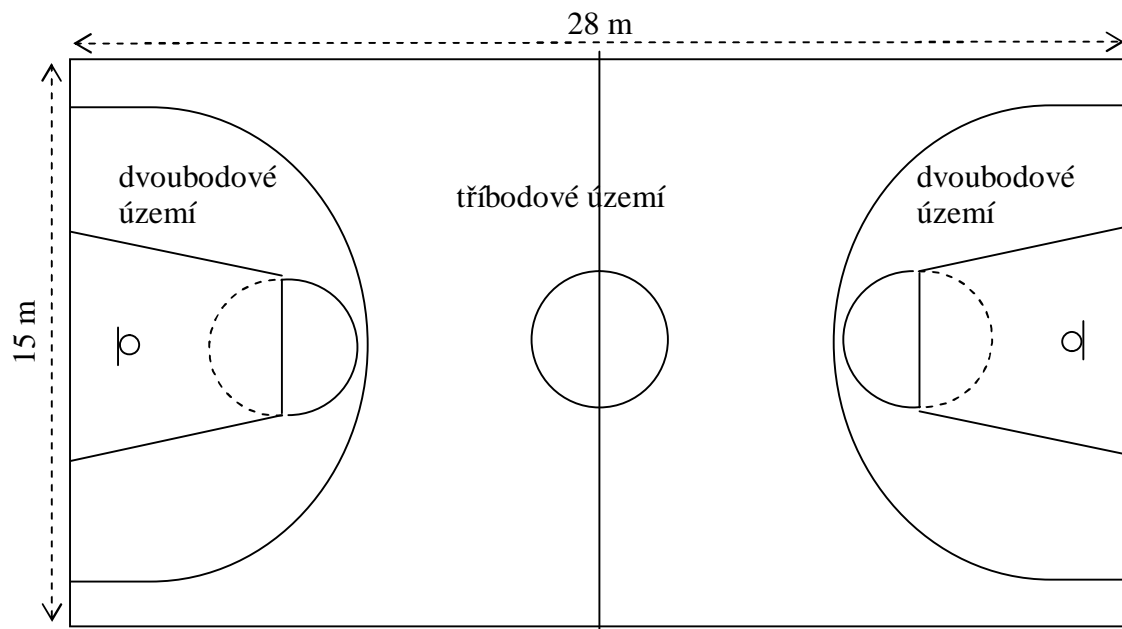

Baseball / Softball

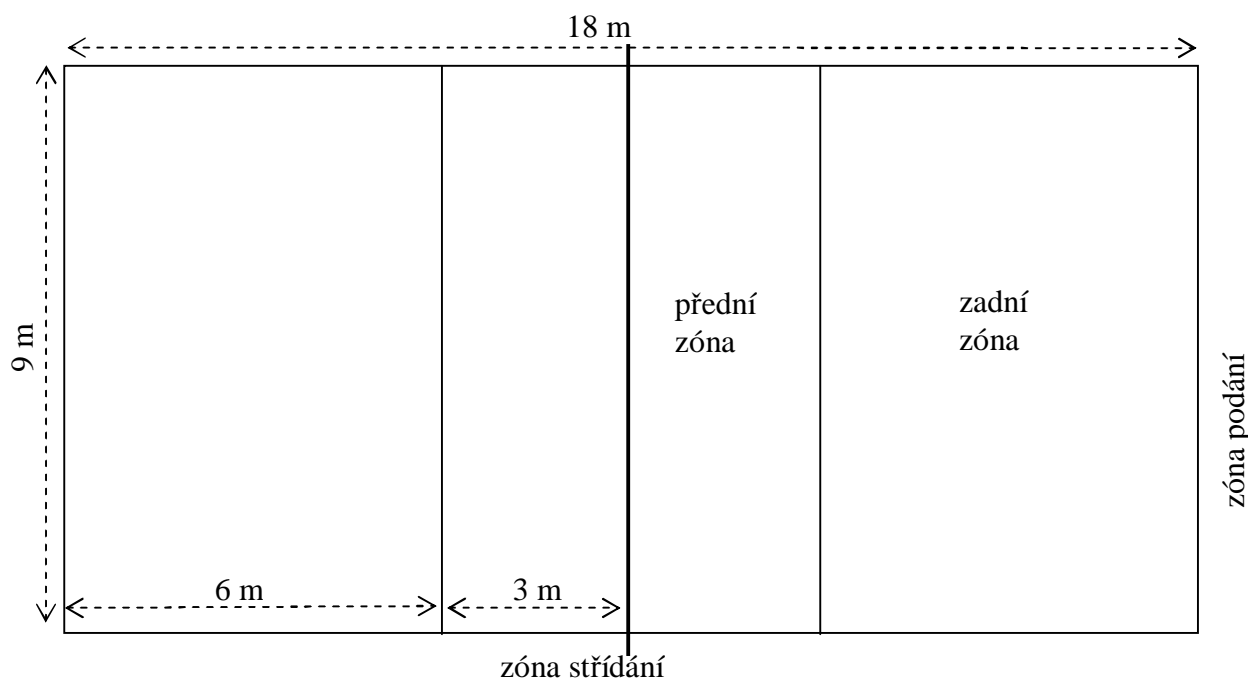

- a baseball - 18,44 m
softball - muži 14,02
- ženy 13,11
- b baseball - 76 – 122 m
softball - 67 – 76 m
- c baseball - 27,4 m
softball - 18,3 m

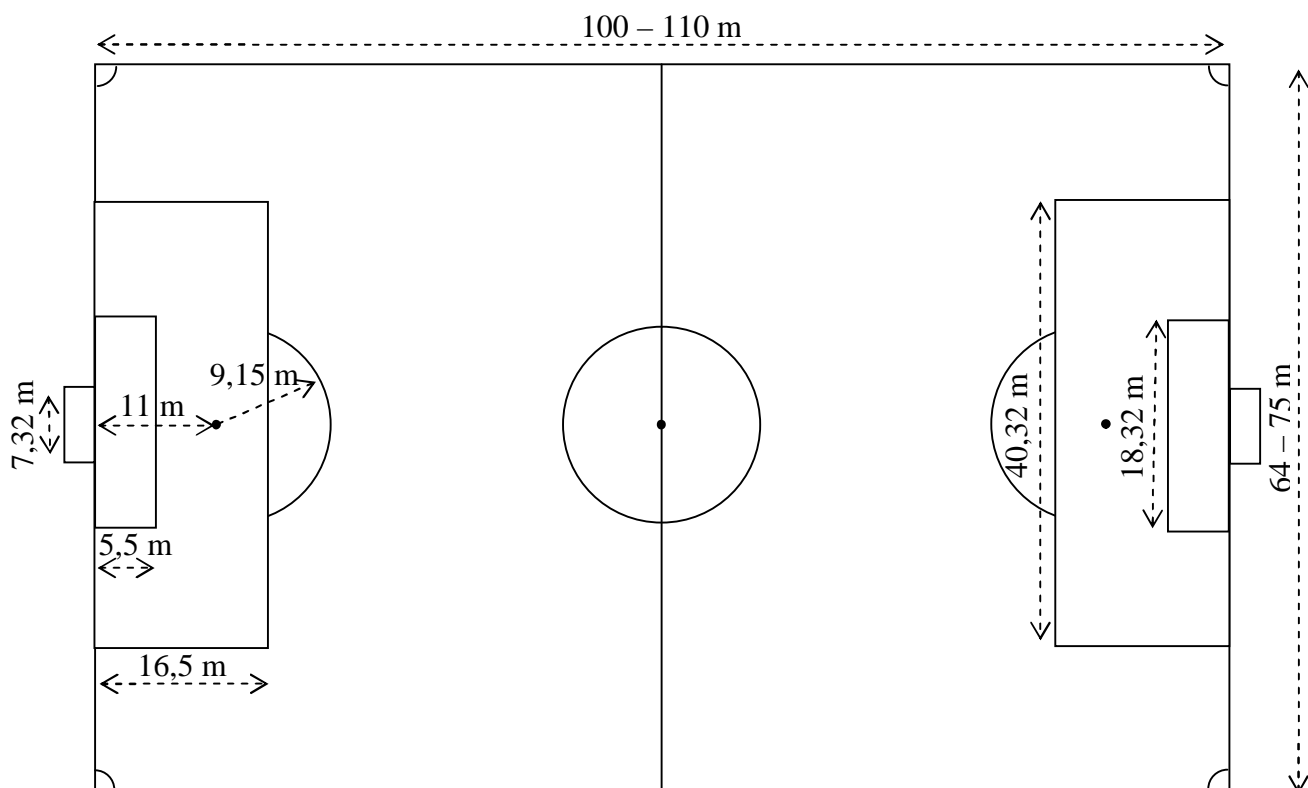
Basketbal

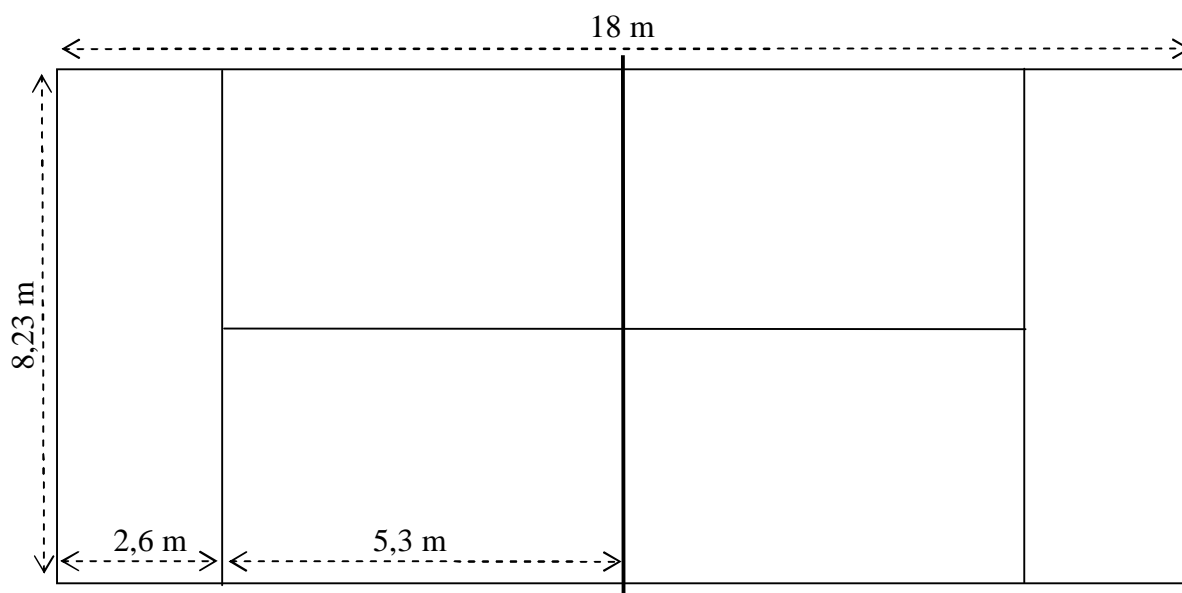
Volejbal

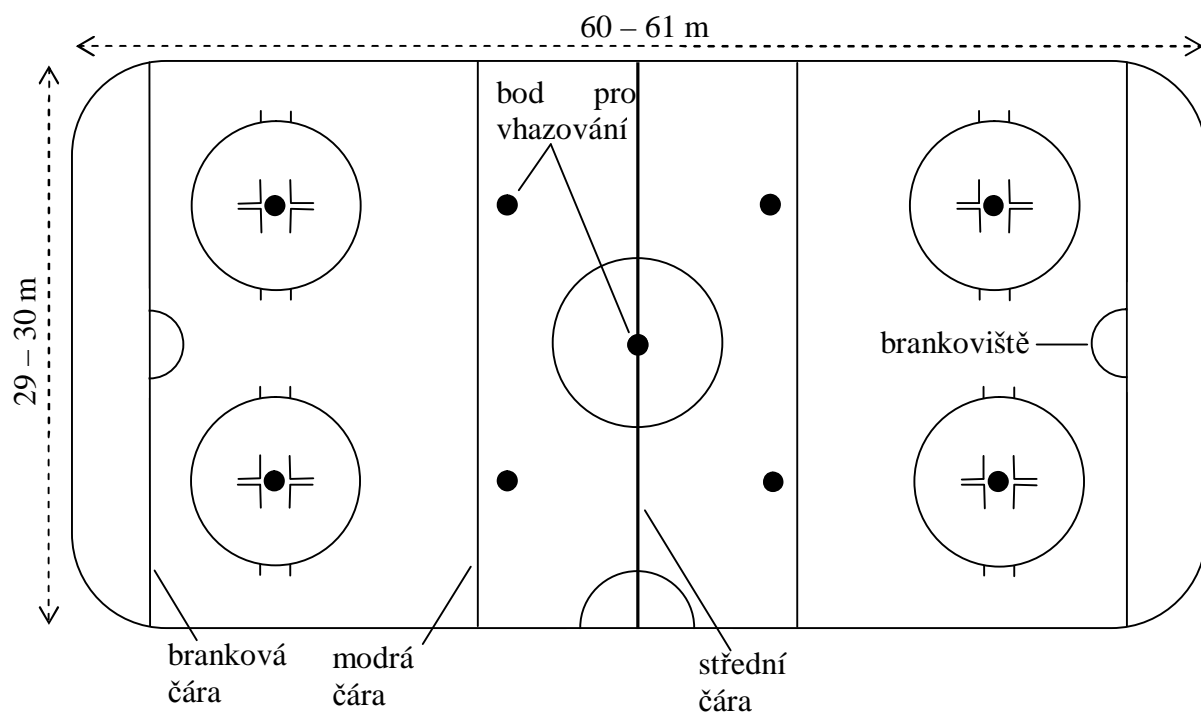
Fotbal

Nohejbal

Hokejbal / In-line hokej

Příloha 6 - zdravotní indikace a kontraindikace různých druhů turistiky

Diagnóza	pěší turistika	vysokohorská turistika	turistika na kole	vodní turistika	jezdecká turistika
hypertenze	+++	++	+++	(+)	+
hypotenze	+++	++	++	+	++
ischemická choroba srdeční	+++	+/0	0	+	+/0
poruchy prokrvení mozku	+	0	0	0	(+)
poruchy prokrvení končetin	+++	+	+++	+	++
onemocnění žil	++	++	++	+/0	+
bronchiální astma	++	0/+	+	+	+/0
chronická bronchitida	+	+	+	+	+
poškození jater	++	+	+	0	+
poškození ledvin	++	+	+	0	+
diabetes	++	+/0	+	+	+
artrózy	(+)	0	++	0	+
chronický revmatismus	+	+	+	+	+
deprese	+	0	+	+	+
epilepsie	+	0	+	0	0
otylost (zdraví)	++	+	++	+	+
vysoký věk (zdraví)	++	+	++	+	+
těhotné	++	0	+	+/0	0
Tělesné postižení závisí na pohybových možnostech a potřebných pomůckách					
nevidící	+	00	00	0	00
neslyšící	++	+	+	++	+/0
mentálně postižení	+++	+/0	+/0	+/0	+

Legenda:

- 00 naprosto nevhodná tělesná aktivita
- 0 převážně nevhodná tělesná aktivita
- +/0 v určitých případech přijatelná, v jiných ale nevhodná tělesná aktivita
- + za určitých podmínek přijatelná až vhodná tělesná aktivita
- ++ při přiměřeném dávkování vhodná tělesná aktivita
- +++ při přiměřeném dávkování velmi vhodná tělesná aktivita

(BUCHBERGER, FRÜHBAUER, 1997)